चन्दननाथ नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

खलंगाबजार, जुम्ला

कर्णाली प्रदेश, नेपाल ।

प सं ०७४।०७५

च.नं. ११५४

मिति: २०७५।३।२५

विषय: खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरिएको सम्बन्धमा ।

श्री प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
चन्दननाथ नगरपालिका, जुम्ला ।

प्रस्तुत विषयमा यस नगरपालिकाको आगामि आ व २०७५।०७६ को बजेट कार्यान्वन गर्न नगर सभाले स्विकृत गरेको विनियोजन ऐन २०७५ र आर्थिक ऐन २०७५ तथा प्रचलित ऐन नियमको परिधि भित्र रही बजेट, नीति कार्यान्वयन गर्न स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७३ को उप दफा १ अनुरुप तपाईलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेकोछु । नियमानुसार बजेट तथा नीतिको कार्यान्वनय गर्नु हुनेछ भन्ने अपेक्षा लिएको छु ।

बोधार्थ
श्री संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय,
सिंहदरबार, काठमाण्डौं ।

(.....)
कान्तिका सेजुवा
प्रमुख

चन्दननाथ नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

खलंगाबजार, जुम्ला

कर्णाली प्रदेश, नेपाल ।

प.सं. ०७४।०७५

च.नं. ११५४

मिति: २०७५।३।२५

विषय: खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरिएको सम्बन्धमा ।

श्री प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
चन्दननाथ नगरपालिका, जुम्ला ।

प्रस्तुत विषयमा यस नगरपालिकाको आगामि आ व २०७५।०७६ को बजेट कार्यान्वन गर्न नगर सभाले स्विकृत गरेको विनियोजन ऐन २०७५ र आर्थिक ऐन २०७५ तथा प्रचलित ऐन नियमको परिधि भित्र रही बजेट, नीति कार्यान्वयन गर्न स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७३ को उप दफा १ अनुरुप तपाईलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेकोछु । नियमानुसार बजेट तथा नीतिको कार्यान्वनय गर्नु हुनेछ भन्ने अपेक्षा लिएको छु ।

बोधार्थ
श्री संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय,
सिंहदरबार, काठमाण्डौं ।

(.....)
कान्तिका सेजुवा
प्रमुख

कान्तिका सेजुवाल
नगर प्रमुख

ऐन नं. २।२०७४।०७५

चन्दननाथ नगरपालिका

आर्थिक ऐन, २०७५

सभाबाट स्वीकृत मिति - २०७५।३।२०

चन्दननाथ नगरपालिका, जुम्ला

चन्दननाथ नगरपालिकाको आर्थिक ऐन

चन्दननाथ नगरपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावनाः चन्दननाथ नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५।०७६ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम चन्दननाथ नगरपालिकाको नगर सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः (१) यस ऐनको नाम "चन्दननाथ नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७४" रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०७५ साल श्रावण १ गतेदेखि चन्दननाथ नगरपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. सम्पति करः नगरपालिकाका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१) बमोजिम एकिकृत सम्पत्ति कर/घरजग्गा कर लगाइनेछ ।

३. भूमि कर (मालपोत): नगरपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१) बमोजिम एकिकृत सम्पति करमा नपरेको भूमि कर (मालपोत) लगाइनेछ ।

४. घर वहाल करः नगरपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूचि (३) बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइनेछ ।

५. व्यवसाय करः नगरपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूचि (३) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइनेछ ।

६. जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु करः नगरपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्याँख, छाला जस्ता वस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूचि (४) बमोजिमको कर लगाइनेछ ।

७. सवारी साधन करः नगरपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूचि (५) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइनेछ । तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

८. विज्ञापन करः नगरपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (३) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइनेछ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

९. मनोरन्जन करः नगरपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूचि (८) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइनेछ । तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

१०. बहाल बिटौरी शुल्कः नगरपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूचि (३) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचिमा भएको व्यस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइनेछ ।

कान्तिका खेजुवाल
नगर प्रमुख

११. पार्किङ शुल्कः नगरपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूचि (६) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइनेछ ।

१२. ट्रेकिङ्ग, कोयोकिङ, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र र्‍याफ्टीङ्ग शुल्कः नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ्ग, कायोकिङ, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र र्‍याफ्टीङ्ग सेवा वा व्यवसाय संचालन गरे वापत अनुसूचि (८) बमोजिमको शुल्क लगाइनेछ ।

१३. सेवा शुल्क, दस्तुरः नगरपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनूसूचि (३) मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१४. पर्यटनशुल्कः नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरुबाट अनुसूची (७) मा उल्लिखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाईनेछ । तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

१५. कर छुटः यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।

१६. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधिः यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि नगरपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

नगरपालिका सेयुघाट
नगर प्रमुख

अनुसूचि १
सम्पत्ति मुल्याकन कर

घर जग्गाको मुल्य	करको दर		कैफियत
	२०७४/०७५	२०७५/०७६ प्रस्तावित	
पहिलो रु.१० लाख भन्दा तल सम्मका	रु.१०० एकमुष्ट	रु.३०० एकमुष्ट	
त्यसपछिको रु १५ लाख सम्मका	रु.३०० एकमुष्ट	रु.५०० एकमुष्ट	
त्यसपछिको रु ३० लाख सम्मका	०.०५ %	०.०२ %	
त्यसपछिको रु ५० लाख सम्मका	०.१५ %	०.०५ %	
त्यसपछिको रु १ करोड सम्मका	०.२५ %	०.१५ %	
त्यसपछिको रु.१ करोड भन्दा माथि	—	०.२ %	वा रु..... जुन कम हुन्छ

क) घरको वर्गिकरण :

१. माटोको गारो द्वारा निर्मित र माटोको छाना भएको

२. माटो द्वारा निर्मित टिनको छाना भएको

३. बजारको Core Area बाहिरका ग्रामिण भेगका पक्की ढलान

४. बजार क्षेत्रका आ.सि.सि. फ्रेम सुव्यवस्थित बनेका घर

ख) नक्सा पास दस्तुर (प्रति वर्ग फिट)

(२०७५ / ०७६)

आवासिय		ग्रामिण क्षेत्र वडा नं. २,३,७,८,९,१०	बहरी क्षेत्र वडा नं. १,४,५,६
१.	माटो घर	रु.२ प्रति वर्ग फिट	रु.५ प्रति वर्ग फिट
२.	जस्ता घर	रु.२ प्रति वर्ग फिट	रु.७ प्रति वर्ग फिट
३.	ढलान घर	रु.५ प्रति वर्ग फिट	रु.१० प्रति वर्ग फिट

व्यवसायीक

१.	होटल महल अपार्टमेन्ट,अस्पताल,शैक्षिक संस्था जस्ता भवनहरु	रु.१३ प्रति वर्ग फिट

कान्तिका खेमुनाल
नगर प्रमुख

ग) सेवा शुल्क कर :

सि. नं.	शिर्षक	२०७४/०७५		आ.व. २०७५/०७६ को प्रस्तावित	
		शहरी क्षेत्र वडा नं. १,४,५,६	ग्रामिण क्षेत्र वडा नं. २,३, ७,८,९,१०	शहरी क्षेत्र वडा नं. १,४,५,६	ग्रामिण क्षेत्र वडा नं. २,३,७, ८,९,१०
१	घरकायम सिफारिस	रु.२०००/-	रु.५००/-	रु.२०००/-	रु.५००/-
२	नक्सा पास किताव	रु.५००/-	रु.५००/-	रु.१०००/-	रु.१०००/-
३	नक्सा पास प्रति वर्ग फिट	रु.१०/-	रु.२/-	ख) अनुसार	
४	काठको पुर्जि सिफारिस प्रति क्युबिक फिटको	रु.१५/-	रु.१५/-	रु.१५/-	रु.१५/-
५	खानेपानी र विद्युत सिफारिस शहरी	रु.१०००/-	रु.३००/-	रु.१०००/-	रु.३००/-
६	माटाको छाना भएको वार्षिक घरकर	रु.३००/-	रु.३००/-	एकिकृत सम्पत्ति कर कार्यविधि अनुसार	
७	ढुङ्गा पर्खाल जस्तापाताको छाना वार्षिक घरकर	रु.५००/-	रु.५००/-		
८	पिल्लरको पर्खाल र जस्ताको छाना भएको घरकर वाषिक	रु.१०००/-	रु.१०००/-		
९	पक्कि ढलान वार्षिक घरकर	रु.१५००/-	रु.१५००/-		
१०	योजना सम्झौता	रु.१०००/-	रु.१०००/-	रु.१०००/-	रु.१०००/-
	क) ठुला योजना सम्झौता (दश लाख भन्दा माथि)	---	---	रु.२०००/-	रु.२०००/-
	ख) साना योजना सम्झौता	---	---	रु.१०००/-	रु.१०००/-
	ग) नगर क्षेत्रमा अन्य निकायले लगानी गरेका योजना	---	---	रु.३०००/-	रु.३०००/-
११	योजना सम्पन्न सिफारिस	रु.१००/-	रु.१००/-	रु.५००/-	रु.५००/-

अनुसुचि २

क) भुमि कर (मालपोत)

सि. नं.	शिर्षक	शहरी-क्षेत्र वडा नं. १,४,५,६	ग्रामिण क्षेत्र वडा नं. २,३, ७,८,९,१०	कैफियत
१	मालपोत कर पाखो १ रोपनी (५१०व.मि.)	रु.१५/-	रु.१५/-	एकिकृत सम्पत्ति कर
२	मालपोत कर खेत १ रोपनी (५१०व.मि.)	रु.२०/-	रु.२०/-	एकिकृत सम्पत्ति कर

कान्तिका खेतुवाल
नगर प्रमुख

३	चार किल्ला सिफारिस	रु.१०००/-	रु.५००/-	थप प्रति कित्ता रु.१००/-
४	मालपोत सिफारिस (घरबाटो भए-नभएको	रु.५००/-	रु.५००/-	थप प्रति कित्ता रु.१००/-

अनुसूची - ३

स्थानीय कर

घर भाडा

सि. नं.	शिर्षक	२०७४/०७५ शहरी क्षेत्र वडा नं. १,४,५,६	२०७४/०७५ ग्रामिण क्षेत्र वडा नं. २,३,७,८,९,१०	२०७५/०७६ शहरी क्षेत्र वडा नं. १,४,५,६	२०७५/०७६ ग्रामिण क्षेत्र वडा नं. २,३,७, ८,९,१०
१	काठको टहरा भाडा (मासिक)	रु.६००/-	रु.६००/-	रु.८००/-	रु.८००/-
२	पक्की घर भाडा (मासिक)	रु.२५००/-	रु.२५००/-	रु.३०००/-	रु.३०००/-

सिफारिस शुल्क

१.१ चुरोट, रक्सी थोक तथा खुद्रा व्यापार शुल्क

शहरी क्षेत्र वडा नं. १,४,५,६			ग्रामिण क्षेत्र वडा नं. २,३,७,८,९,१०	
कर	पुंजी	वर्ग	कर	पुंजी
रु.१०००/-	रु.३,००,००० सम्म	क	रु.७५०/-	रु.३,००,००० सम्म
रु.२०००/-	रु.१०,००,००० सम्म	ख	रु.९५०/-	रु.१०,००,००० सम्म
रु.५०००/-	रु.१०,००,००० भन्दा माथि	ग	रु.१२००/-	रु.१०,००,००० भन्दा माथि

१.२ ज्वेलरी, भिडियो, क्यासेट, रिकर्डर तथा प्लेयर, आदिको थोक तथा खुद्रा व्यापार शुल्क

शहरी क्षेत्र वडा नं. १,४,५,६	ग्रामिण क्षेत्र वडा नं. २,३,७,८,९,१०
रु.२,०००/-	रु.१,०००/-

१.३ निर्माण सामाग्री तथा थोक तथा खुद्रा व्यापार शुल्क

खुद्रा व्यापार	थोक व्यापार
रु.२,०००/-	रु.५,०००/-

१.४ कम्प्यूटर, विद्युतीय सामान, क्यामरा, टेलिभिजन, रेडियो, कार्पेट, पेट्रोलियम पदार्थ जस्ता बस्तुको थोक तथा खुद्रा व्यापार शुल्क

कान्तिका नेपुगोन
नगर प्रमुख

खुद्रा व्यापार	थोक व्यापार
रु.१,०००/-	रु.१,५००/-

१.५ दैनिक उपभोगका खाद्य पदार्थ थोक तथा खुद्रा व्यापार शुल्क

शहरी क्षेत्र वडा नं. १,४,५,६			ग्रामिण क्षेत्र वडा नं. २,३,७,८,९,१०		
वर्ग	कर	पुंजी	वर्ग	कर	पुंजी
क	रु.४००/-	रु.३,००,०००/-सम्म	क	रु.३६०/-	रु.३,००,०००/-सम्म
ख	रु.८००/-	रु.१०,००,०००/-सम्म	ख	रु.५००/-	रु.१०,००,०००/-सम्म
ग तथा थोक	रु.१०००/-	रु.१०,००,०००/- भन्दा माथि	ग तथा थोक	रु.८००/-	रु.१०,००,०००/- भन्दा माथि

१.६ सुति,कपडा आदीको थोक खुद्रा व्यापार शुल्क

वर्ग	कर	पुंजी
क	रु.४००/-	रु.३,००,०००/- सम्म
ख	रु.७००/-	रु.१०,००,०००/- सम्म
ग तथा थोक	रु.१०००/-	रु.१०,००,०००/- भन्दा माथि

१.७ सवारी साधन विक्रेता शुल्क

वर्ग	कर	पुंजी
क	रु.३६०/-	रु.१०,००,०००/-सम्म
ख	रु.१०००/-	रु.१०,००,०००/-भन्दा माथि

२ विशेषज्ञ परामर्श तथा अन्य व्यावसायिक सेवा शुल्क

२.१) सेवा/ परामर्श / व्यवसायीक	करको दर	कैफियत
१. चिकित्सक	रु.५००/-	
२. कविराज	रु.५००/-	
३. इन्जिनियर	रु.५००/-	
४. कानुन व्यवसायी	रु.५००/-	
५. लेखा परिक्षक	रु.५००/-	
६. दन्त चिकित्सक	रु.५००/-	
७. अनुसन्धानकर्ता तथा परामर्श दाता	रु.५००/-	
८. कम्प्युटर एनालिष्ट तथा प्रोग्रामर	रु.५००/-	

कान्तिका सैजुवाल
नगर प्रमुख

९. वीमा एजेन्ट	रु.५००/-	
१०. सर्भेयर	रु.५००/-	
११. अनुवादक	रु.५००/-	
१२. पशु चिकित्सक	रु.५००/-	
१३. शेयर दलाल	रु.५००/-	
१४. सामान ढुवानीकर्ता तथा कम्पनी	रु.७५०/-	
१५. संस्थागत पेन्टर	रु.५०००/-	
१६ घटना दर्ता(दण्ड जरिवाना	रु.५०/-	
१७ संस्था र समुह दर्ता	रु.२०००/-	महिलालाई रु.५००/- छुट
१८ योजना खाता संचलान सिफारिस	रु.१०००/-	२लाख भन्दा माथि रु.१०००/- र २लाख भन्दा कम रु.५००/-
१९ घरायसि फोहोरमैला व्यवस्थापन शुल्क (मासिक)	रु.१००/-	वडा न.१,४,५र६ मात्र
२० व्यवसायिक फोहोरमैला व्यवस्थापन शुल्क (मासिक)	रु.३००/-	वडा न.१,४,५र६ मात्र
२१ उद्योग फोहोरमैला व्यवस्थापन शुल्क (मासिक)	रु.१०००/-	
२२ समुह व्यवसायिक संस्था नविकरण शुल्क	रु.१५००/-	
२३ मालपोत रसिद प्रतिलिपि	रु.५०/-	

३. निर्माण व्यवसाय शुल्क

:

इजाजत पत्र घ वर्ग	२०७५/०७६
विवरण	कर
नया जारी	रु.६०००/-
नविकरण असोज मसान्त सम्म	रु.२५००/-
असोज मसान्त पछी	रु.५०००/-
थप जरिवाना प्रति वर्ष	रु.२५००/-

४. उत्पादन मुलक उद्योग शुल्क :

कोरामाल वा अर्धप्रशोधित माल वा खेर भईरहेको माल सामानको वा अन्य माल सामान प्रयोग वा प्रशोधन गरी माल सामान उत्पादन गर्ने उद्योग व्यवसाय शुल्क

वर्ग	कर	पुंजी
क	१००/-	रु.३,००,०००/-सम्म

कान्तिका चेतुवाल
नगर प्रमुख

ख	रु.१,५००/-	रु.१०,००,०००/-सम्म
ग	रु.२,५००/-	रु.१०,००,०००/-भन्दा माथि

५. जलश्रोत, वायू, सौर्यशक्ति, तथा अन्य प्राकृतिक श्रोतहरुवाट उर्जा पैदा गर्ने उद्योग व्यवसाय
सिफारिस शुल्क रु. ५०००

६. कृषि तथा वनजन्य उद्योग

शुल्क :

मुलत कुषि वा वन पैदावरमा आधारित

वर्ग	कर	पुंजी
क	रु.१,५००/-	रु.१०,००,०००/-सम्म
ख	रु.३,०००/-	रु.१०,००,०००/-भन्दा माथि

७. खनीज उद्योग शुल्क

खनीज उत्खनन वा प्रशोधन गर्ने उद्योग व्यवसायमा १५००/-

पर्यटन, आवास, मोटेल, ठुला होटेल, रेष्टुरा, रिसोर्ट, ट्राभल एजेन्सी, स्कीइङ, ग्लाईडिङ, व्यालुनिङ, प्यारा सेलिङ, गल्फकोर्स, पोलो, अब्बारोहण आदि उद्योग व्यवसाय

वर्ग	कर	पुंजी
क	रु.१,०००/-	रु.३,००,०००/-सम्म
ख	रु.२,०००/-	रु.१०,००,०००/-सम्म
ग	रु.३,०००/-	रु.१०,००,०००/-भन्दा माथि

८. साना होटेल रेष्टुरेण्ड, चिया नास्ता

पसल शुल्क

वर्ग	कर	पुंजी
क	रु.५००/-	रु.३,००,०००/-सम्म
ख	रु.१,०००/-	रु.१०,००,०००/-सम्म
ग	रु.३,०००/-	रु.१०,००,०००/-भन्दा माथि

९. सेवा उद्योग शुल्क :

छापाखान, परामर्श सेवा जिनिङ्ग तथा वेलिङ्ग व्यवसाय चलचित्र व्यवसाय, सार्वजनिक परिवहन व्यवसाय, फोटोग्राफी, प्रयोगशाला, हवाई सेवा, शित भण्डार आदि उद्योग व्यवसायमा

वर्ग	कर	पुंजी
क	रु.१०००/-	रु.३,००,०००/-सम्म
ख	रु.५०००/-	रु.१०,००,०००/-सम्म

१०. निर्माण उद्योग शुल्क :

मनिराका सेजुवाल
नगर प्रमुख

सडक, पुल, रोपवे, रेलवे, ट्रलिवस, टनेल, फलाइङ ब्रज तथा औधोगिक, व्यापारीक एवं आवास कम्प्लेक्स आदि निर्माण गरी संचालन गर्ने उद्योग व्यवसायमा

वर्ग	कर	पुंजी
क	रु.३६०/-	रु.३,००,०००/-सम्म
ख	रु.५००/-	रु.१०,००,०००/-सम्म
ग	रु.१०००/-	रु.१०,००,०००/- भन्दा माथि

११. संचार सेवा शुल्क :

सि.नं.	व्यवसाय	कर
१	निजि क्षेत्रको हुलाक सेवा	रु.५००/-
२	निजि क्षेत्रका टेलिफोन,फ्याक्स सेवा, फोटोकपी, मोवाईल, फोन , आईएसडी,एसटीडी, इमेल, इन्टरनेट, रेडियो पेजिङ आदी	रु.५००/-
३	कुरियर सेवा	रु.५००/-
४	छपाई तथा प्रकाशन	रु.५००/-

१२. वित्तिय सेवा :

सि.नं.	व्यवसाय	कर
१	नेपाल सरकारको पुर्ण स्वामित्वमा रहेको बाहेक आर्थिक कोरोवार गर्ने वाणिज्य बैंक,	रु.५०००/-
२	आर्थिक कारोवार समेत गर्ने वित्तिय कम्पनीको मुख्य कार्यालय	रु.५०००/-
३	वित्तिय कम्पनी शाखा कार्यालय	रु.१०००/-
४	वीमा कम्पनी	रु.५०००/-
५	विदेशी मुद्रा सटही	रु.१०००/-
६	धितोपत्र कारोवार	रु.१०००/-
७	सहकारी बैंक	रु.१०००/-

१३. स्वास्थ्य सेवा शुल्क :

सि.नं.	व्यवसाय	कर
१	गैरसरकारी अस्पताल	रु.१५००/-
२	नर्सिङ्ग होम	रु.२५००/-
३	क्लिनिक तथा ल्याव	रु.१०००/-

१४. शिक्षा सेवा शुल्क :

कार्यालय प्रमुख
नगर प्रमुख

सि.नं.	व्यवसाय	कर
१	निजी क्षेत्रका स्कुल, क्याम्पस, विश्व विद्यालय	रु.५००/-
२	तालिम तथा अनुसन्धान केन्द्र	रु.१०००/-
३	टाईपिङ्ग कम्प्युटर तथा भाषा प्रशिक्षण संस्था	रु.१०००/-
४	अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था	रु.५०००/-
५	स्थानीय तथा राष्ट्रिय गै.स.स.	रु.५०००/-

१५. मर्मत संभार सेवा :

सि.नं.	व्यवसाय	कर
१	क) साईकल, रिक्सा	रु.१००/-
	ख) मोटर साईकल, टेप्पो, कार	रु.१०००/-
	ग) वस, ट्रक, ह्रावि सवारी साधन	रु.२०००/-
२	रेडियो, टि.भि., घडी, प्रेशर कुकर, हिटर, टेलिफोन सेट, विद्युत सामग्री मर्मत केन्द्र	रु.५००/-

१६. अन्य सेवा शुल्क :

सि.नं.	व्यवसाय	२०७४/०७५ कर	२०७५/०७६
१	विज्ञापन सेवा	रु.३६०	रु.५००/-
२	बैदेशिक रोजगार सेवा	रु.१०००/-	रु.१०००/-
३	स्वदेशी रोजगार सेवा	रु.३६०	रु.५००/-
४	सेक्रेटेरियल सेवा	रु.१०००/-	रु.१०००/-
५	हाउजिङ्ग कम्पनी तथा घर जग्गा खरीद विक्री (रियल स्टेट)	रु.१५००/-	रु.१५००/-
६	ब्युटी पार्लर, केश श्रृंगार, ड्राई क्लिनर्स, फोटो स्टुडियो, सिलाई आदि	रु.३६०/-	रु.५००/-
७	साईनवोर्ड वनाउने पेन्टिङ्ग सेवा	रु.३६०/-	रु.५००/-
८	पशु वधशाला	रु.१०००/-	रु.१०००/-
९	मासु बिक्रेता	रु.९००/-	रु.९००/-
१०	फुल र विरुवा विक्रेता	रु.३६०/-	रु.५००/-
११	पुल हाउस	रु.३६०/-	रु.५००/-
१२	खाटो व्यवसायी	रु.१०००/-	रु.१०००/-
१३	सिसा, प्लाइउड विक्रेता	रु.१०००/-	रु.१०००/-

क्रान्तिका सेजुवाल
नगर प्रमुख

१४	भाँडाकुँडा विक्रेता	रु.१०००/-	रु.१०००/-
१५	स्टिल, काठ, फर्निचर बिक्रेता	रु.१०००/-	रु.१०००/-
१६	खेलौना, उपहार (गिफ्ट) बिक्रेता	रु.१०००/-	रु.१०००/-
१७	केबुल, नेटवर्किङ (ग्राहक संख्याको आधारमा)	रु.५०००/-	रु.५०००/-

१७. अन्य व्यवसाय :

सि.नं.	व्यवसाय	कर
१	पार्क, पिकनिकस्पट	रु.७५०/-
२	क्यासिनो	रु.५००००/-
३	टुर अपरेटर	रु.२५००/-
४	मसाज पार्लर	रु.१०००/-

१८. अस्थायी हाट वजार घुम्ती पसल : (२०७५/०७६)

१) घुम्ती (मोवाईल) पसल, खुन्चा समेतमा रु.२००/-

२) चौपाय प्रति गोटा रु.१०/-

३) हाँस कुखुरा आदि प्रति गोटा रु.५/-

४) साँग सब्जी र फलफुल पसल मासिक रु.२००/-

५) अन्य सबै रु. ५/-

अनुसूचि ४

जडिबुटि, कवाडी र जिवजन्तु कर

सि.नं.	विवरण	इकाइ	२०७५/०७६ दर रु.	कैफियत
१	गुच्ची च्याउ	प्रति के.जि.	रु.२००/-	
२	चिराइतो	"	रु.१०/-	
३	बोजो	"	रु.३/-	
४	चुक आक्चे पदमचाल	"	रु.३/-	
५	अतिस	"	रु.१०/-	
६	विष जरा	"	रु.६/-	
७	सुगन्धवाल	"	रु.६/-	

कान्तिका खेमुवाल
नगर प्रमुख

८	तारे चुक, डाले चुक	"	रु.३/-	
९	जटामसि जरा	"	रु.१०/-	
१०	कुट्की	"	रु.१०/-	
११	सिलाजित	"	रु.१२/-	
१२	काला दाना	"	रु.३/-	
१३	कुरिलो	"	रु.६/-	
१४	यार्सागुम्बा	"	रु.५०००/-	
१५	लौड सल्ला	"	रु.५/-	
१६	सतुवा	"	रु.१०/-	
१७	पाखनभेद	"	रु.३/-	
१८	सेतो चिनि	"	रु.५/-	
१९	धुपिपातको तेल	"	रु.२०००/-	
२०	साधरण च्याउ	"	रु.१००/-	
२१	बन लसुन	"	रु.२५/-	
२२	नयाँ इजाजत पत्र	पटक	रु.६०००/-	
२३	इजाजत पत्र नविकरण (६ महिना अघि)	पटक	रु.२५००/-	
२४	इजाजत पत्र नविकरण (६ महिना पछि)	पटक	रु.५०००/-	
२५	संघ संस्था नविकरण (६ महिना अघि)	पटक	रु.१५००/-	
२६	संघ संस्था नविकरण (६ महिना पछि)	पटक	रु.३५००/-	
२७	उपभोक्ता समितिको सूचिकृत	पटक	रु.२०००/-	
२८	खानी दर्ता	पटक	रु.५०००/-	
२९	मुहान दर्ता सिफारिस	प्रति पटक	रु.२५००/-	

नोट : एकल अधिकारमा नरहेको

अनुसूची ५

चन्दननाथ नगरपालिका क्षेत्र भित्र आवगमन गर्ने सवारी साधन कर स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ अनुरुप संघिय र प्रदेश कानुनको परिधि भित्र रही ।

क्र.स.	सवारी साधन	२०७४/०७५ करदर	२०७५/०७६ करदर

कार्यपालिका सेतुवाल
नगर प्रमुख

१	बस/ट्रक/ट्याकटर/लरी र अन्य हेभी गाडी	रु.१०००/-	रु.१०००/-
२	भाडाका कार/जिप	रु.२००/-	रु.२००/-
३	भाडाका जिप/वस	रु.५००/-	रु.५००/-
४	भाडाको टयाप्पो	रु.१००/-	रु.१००/-
५	भाडाको मिनीवस	रु.५००/-	रु.५००/-
६	निजि कार टेप्पो मिनिवस	रु.१००/-	रु.१००/-
७	स्कुटर मोटर साईकर	रु.५०/-	रु.५०/-
८	ठेलागाडा तथा रिक्सा	रु.१५/-	रु.२०/-

अनुसूचि ६

पाकिङ्ग शुल्क

यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र सवारी पाकिङ्ग शुल्क नियम अनुसारका दरले लगाउने प्रस्ताव गरियो ।

क्र.स.	साधन	रुपैया	कैफियत
१	वस/ट्रक	रु.१००/-	
२	ट्याक्टर/जिप	रु.५०/-	
३	मोटर साईकल	रु.२०/-	

अनुसूची ७

पर्यटन शुल्क

१) पर्यटन, आवास, मोटेल, ठुला होटेल, रेष्टुरा, रिसोर्ट, ट्राभल एजेन्सी, स्कीइङ, ग्लाईडिङ, लुनिङ, प्यारा सेलिङ, गल्फकोर्स, पोलो, अब्वारोहण आदि उद्योग व्यवसाय।

वर्ग	कर	पुंजी
क	१,०००/-	३,००,०००/-सम्म
ख	२,०००/-	१०,००,०००/-सम्म
ग	३,०००/-	१०,००,०००/- भन्दा माथि

अनुसूची ८

मनोरञ्जन कर

१. सिनेमाहल, भिडियोहल, सांस्कृतिक प्रदर्शनहल, थियटर, संगित, मनोरञ्जन प्रदर्शन स्थल, ऐतिहासीक स्थल, पुरातात्विक स्थल एवं धार्मिक महत्वका सम्पदाको प्रवेश शुल्कमा ५ प्रतिशत दुई देखि पाँच प्रतिशत. सम्म । तैं ऐतिहासिक स्थल, पुरातात्विक स्थल र धार्मिक महत्वका सम्पदामा प्रवेश गर्दा नेपाली नागरिकलाई यस प्रकरण वमोजिम शुल्क लिन पाईने छैन।

२. जादु, सर्कस, चटक आदिमा प्रतिदिन दुई सय रुपैयाँ देखि रु.५००/- रुपैयाँ सम्म ।

अनुसूची ९

१) सहकारी ऐन २०७५ अनुसार य न.पा. भित्र वित्तीय कारोवार गर्ने सहकारी संस्थालाई ५ प्रतिशत कर लाग्ने छ ।

२) नगरपालिकाको ठुला सवारीसाधनहरुको भाडा

क) डोजर प्रति घण्टा रु.३३००/-

ख) टिप्पर प्रति ट्रीप रु.२०००/-

कान्तिका सेडुवान
नगर प्रमुख

ग) दमकल व्यवसायिक प्रयोजन आवश्यकता अनुसार प्रति ट्रीप रु.२०००/-

३) न्यायिक समितिको मेलमिलापवापत रु. २००/-

४) घटना दर्ता जरिवाना रु.५०/-

कान्तिका रेजुवाल
नगर प्रमुख

ऐन नं. १।२०७४।०७५

चन्दननाथ नगरपालिका
विनियोजन ऐन, २०७५

सभाबाट स्वीकृत मिति - २०७५।३।२०

चन्दननाथ नगरपालिका, जुम्ला

चन्दननाथ नगरपालिकाको आर्थिक बर्ष २०७५।०७६ को सेवा र कार्यहरुको लागि स्थानीय संचित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने र विनियोजन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन ।

सभाबाट स्वीकृत मितिः २०७५।३।२०

प्रस्तावना: चन्दननाथ नगरपालिकाको आर्थिक बर्ष २०७५।०७६ को सेवा र कार्यहरुको लागि संचित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न बान्छनीय भएकाले,

नेपालको संविधानको धारा २२९ को उप धारा (२) बमोजिम चन्दननाथ नगरपालिकाको नगर सभाले आफ्नो सभाबाट यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम "चन्दननाथ नगरपालिकाको विनियोजन ऐन २०७५" रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. आर्थिक वर्ष २०७५।०७६ को निमित्त संचित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकार:

(१) आर्थिक वर्ष २०७५।०७६ को निमित्त नगर कार्यपालिका, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुका निमित्त अनुसूची १ मा उल्लिखित चालू खर्च, पुंजिगत खर्च र बित्तिय व्यवस्थाको रकम समेत गरी जम्मा रकम रु ३७४२१७०००। (अक्षेरुपी रु सैंतिस करोड बयालिस लाख सत्र हजार मात्र) मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम संचित कोषबाट खर्च गर्न सकिनेछ ।

३. विनियोजन: (१) यस ऐनद्धारा संचित कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०७५।०७६ को निमित्त चन्दननाथ नगरपालिकाको नगर कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुको निमित्त विनियोजन गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नगर कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुको निमित्त विनियोजन गरेको रकम मध्ये कुनैमा बचत हुने र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा नगर कार्यपालिकाले बचत हुने शिर्षकबाट अपुग हुने शीर्षकमा रकम रकमान्तर गर्न सक्नेछ । यसरी रकमान्तर गर्दा एक शिर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको दश प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरुबाट अर्को एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरुमा रकमान्तर गर्न तथा निकासा र खर्च जनाउन सकिनेछ । पूंजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्था तर्फ विनियोजित रकम सांवा भुक्तानी खर्च र व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्य चालू खर्च शीर्षकतर्फ रकमान्तर गर्न र बित्तीय व्यवस्था अर्न्तगत सांवा भुक्तानी खर्च तर्फ बिनियोजित रकम व्याज भुक्तानी खर्च शिर्षकमा बाहेक अन्यत्र रकमान्तर गर्न सकिने छैन ।

अनिता बोहुवाल
नगर प्रमुख

तर चालु तथा पूंजिगत खर्च र वित्तीय व्वयस्थाको खर्च व्यहोर्न एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम रकमान्तर गर्न सकिनेछ ।

(३) उफदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको दश प्रतिशत भन्दा बढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरुमा रकम रकमान्तर गर्न परेमा नगर सभाको स्वीकृत लिनु पर्नेछ ।

कान्तिराम सेनुवाल
नगर प्रमुख

अनुसूचि- १

(दफा २ संग सम्बन्धित)

नेपालको संविधानको धारा २२९(२) बमोजिम

संचित कोषबाट विनियोजन हुने रकम

चन्दननाथ नगरपालिका, जुम्ला

रु हजारमा

क्र.सं.	अनुदान संख्या	शीर्षकको नाम	चालु खर्च	पूजिगत खर्च	वित्तिय व्यवस्थापन	जम्मा
१	२	३	४	५	६	७
१		नगर कार्यपालिका	५८५६५	१३६६५२	०	१९५२१७
२		विषयगत शाखा	१७९०००	०	०	१७९०००
३		ऋणको सावा व्याज भुक्तानी				
४		लगानी (शेयर/ऋण)				
		जम्मा	२३७५६५	१३६६५२	०	३७४२१७

कार्यकारी अधिकृत
नगर प्रमुख

चन्दननाथ नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

खलंगाबजार, जुम्ला

कर्णाली प्रदेश नेपाल

आय व्ययको विवरण

आ.व.२०७५/७६

अनुसूची-१

रु. हजारमा

	शीर्षक	आ.व. २०७३/७४ को यथार्थ	आ.व. २०७४/७५ को संशोधित अनुमान	आ.व. २०७५/७६ को अनुमान
आय:		०	२९४२२	३७४२१७
	राजस्व:	०	१००००	६३८५१
१	आन्तरिक राजस्व	०	१००००	१००००
२	राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	०	०	५३८५१
३	अन्य आय	०	०	०
	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	६११९	१९४२२	३१०३६६
१	नेपाल सरकारबाट प्राप्त	६११९	१९४२२	१२६२००
२	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त	०	०	५१६६
३	नेपाल सरकारबाट प्राप्त शसर्त अनुदान	०	०	१७९०००
	जनसहभागिता:	०	०	०
१	नगद सहभागिता	०	०	०
२	श्रम तथा वस्तुगत सहायता	०	०	०
		६११९	२९४२२	३७४२१७
१	चालु खर्च	१३५९	६९९७	२३७५६५
२	पूँजिगत खर्च	४७६०	२२४२५	१३६६५२
बजेट बचत (+)/न्यून (-)			०	०

वित्तीय व्यवस्था			०	०
	खुद ऋण लगानी		०	०
१	ऋण लगानी (-)	०	०	०
२	ऋण लगानीको सावाँ फिर्ता प्राप्ती (+)	०	0	०
	खुद शेयर लगानी		०	०
१	शेयर लगानी (-)	०	0	०
२	शेयर बिक्रीबाट लगानी फिर्ता प्राप्ती (+)	०	0	०
	खुद ऋण प्राप्ती		०	०
१	ऋणको साँवा भुक्तानी (-)	०	0	०
२	ऋण प्राप्ती (+)	०	०	०

अन्तिम बजेट बचत (+)/न्यून (-)		०	०	०

कार्यिका प्रमुखको
नगर प्रमुख

चन्दननाथ नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

खलङ्गाबजार, जुम्ला

कर्णाली प्रदेश, नेपाल

आय व्ययको विवरण

आ.व.२०७५/०७६

अनुसूची १

रु.हजारमा

शिर्षक	आ.व.२०७३/०७४ को यथार्थ	आ.व. २०७४/७५को संशोधित अनुमान	आ.व.२०७५/७६को अनुमान
आय	०	२९४२२	३७४२१७
राजस्व	०	१००००	६३८५१
१ अन्तरिक राजश्व	०	१००००	१००००
२ राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	०	०	५३८५१
३ अन्य आय	०	०	०
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	६११९	१९४२२	३१०३६६
१ नेपाल सरकारबाट प्राप्त	६११९	१९४२२	१२६२००
२ प्रदेश सरकारबाट प्राप्त	०	०	५१६६
३ नेपाल सरकारबाट प्राप्त शसर्त अनुदान	०	०	१७९०००
जनसहभागिता	०	०	०
१ नगद सहभागिता	०	०	०
२ श्रम तथा वस्तुगत सहायता	०	०	०
	६११९	२९४२२	३७४२१७
१ चालु खर्च	१३५९	६९९७	२३७५६५
२ पुँजीगत खर्च	४७६०	२२४२५	१३६६५२
बजेट बचत (+) / न्यून (-)		०	०

वित्तीय व्यवस्था		०	०
खुद ऋण लगानी		०	०
१ ऋण लगानी (-)	०	०	०
२ ऋण लगानीको साँव फिर्ता प्राप्ती (+)	०	०	०
खुद शेयर लगानी	०	०	०
१ शेयर लगानी (-)	०	०	०
२ शेयर बिक्रिबाट लगानी फिर्ता प्राप्ती(+)	०	०	०
खुद ऋण प्राप्ती	०	०	०
१ ऋणको साँव भुक्तानी (-)	०	०	०
२ ऋण प्राप्ती (+)	०	०	०
अन्तिम बजेट बचत (+) / न्यून (-)	०	०	०

चन्दननाथ नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
खलङ्गा, जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

अनुसूची - ७

आ.व. : २०७५/ ०७६

बजेट संकेत / उपसंकेत :

कार्यक्रम शिर्षक / आयोजनाको नाम :

कार्यन्वयन हुने स्थान : चन्दननाथ न.पा., जुम्ला

आयोजना प्रमुखको नाम : लक्ष्मीप्रसाद उपाध्याय

आयोजना शुरुहुने मिति : २०७५/०४/०१

आयोजना पुरा हुने मिति : २०७६/०३/१५

योजनाको कुल लागत : ०

चालु आ.व.मा विनियोजित १९५२१७

श्रोत :

अन्तरिक श्रोत : १०००० नेपाल सरकार : १८५२१७

ऋण : प्रदेश सरकार :

जनसहभागिता : अन्तर स्थानीय तह :

रु. हजारमा

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	इकाई	आयोजनाको कुल क्रियाकलाप		सम्पूर्ण कार्य मा.व गत आ.व. सम्मको		आ.व. २०.../.... को लक्ष्य								कैफियत
							वार्षिक		प्रथम चौमासिक		दोस्रो चौमासिक		तेस्रो चौमासिक		
			परिमाण	लागत	परिमाण	खर्च	परिमाण	बजेट	परिमाण	बजेट	परिमाण	बजेट	परिमाण	बजेट	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
पुंजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रम/ क्रियाकलाप															
क	अनिवार्य दायित्व														
१	साझेदारीमा जाने म्याचिङ्ग	पटक						२०३००							
२	खानेपानी तथा सरसफाई रणनीति कार्यन्वयन	पटक						५००							
ख	लक्षित वर्ग महिला जनजाती बालबालिका जेष्ठ अपाङ्ग आदी	पटक						३०००							
ग	अपुरा पूर्वाधार योजनाहरु	किमि						०							
१	जवाखोला लघु जलविदयुत आयोजना १ ठिन्के	वटा						६०००							
२	जुगाडखोला लघु जलविदयुत आयोजना ३	वटा						६०००							
३	स्वास्थ्य विज्ञान मलाभिड जाने पुल ४	वटा						२६००							
४	कालेखोली ल्याण्ड फिल्ड साइड सडक २	किमि						५०००							
५	क्याम्पस केटिएस सडक स्तरवृद्धि	किमि						५०००							
६	एर्पोर्ट रानाराउत उर्थु सडक १	किमि						५०००							
७	उमगाड तलीउम जातीभिड सडक स्तरवृद्धि ८ ९	किमि						८३४५							
८	पक्कि पुल खल्ला सडक स्तरवृद्धि १०	किमि						५०००							
९	एअरपोर्ट रानाराउत उर्थु सडक १.	किमि						५०००							
१०	जुगाडखोला कृषी केन्द्र सडक नयाँ निर्माण	किमि						५०००							
११	बजार स्ल्याप राख्ने तथा नाला समेत ५	वटा						९००							
१२	ब्रह्माकुमारी इश्वरीय विश्वविदयालय	वटा						१३००							
१३	खेलकुद रंगशाला व्यवस्थापन	वटा						२००							
१४	धर्मशाला काटिया मिधा जोड्ने सडक १०	किमि						२०००							
१५	लाग्ना धौलीगाड सडक १०	किमि						५००							
१६	विजयनगर माथि महतगाउँ सडक ६ ७	किमि						२०००							
१७	दुरसचार सिगाचौर माल नापी कार्यालय सडक ४	किमि						१०००							
१८	हिमचितुवा हरिबहादुर रोकाया जुम्ला रारा अल्ट्रा म्याराथन	पटक						३००							
१९	कर्णाली पुस्तकालय विकास	वटा						२००							
२०	भदाली खाली सडक	वटा						१०००							
२१	शहिद हरिबहादुर कुँवर प्रतिष्ठान	वटा						२००							
२२	हस्तान्तरण भएका सहकारी संस्थाहरुको नियमन	पटक						५००							
२३	महिला शसक्तिकरण	पटक						१०००							

२४	प्रजनन स्वास्थ्य परामर्श केन्द्र	पटक						१०००							
घ	सम्भाव्यता अध्ययन भएका आयोजनाहरु														
१	खलङ्गा चेरे खाली बुलबुले हिमचितुवा हरि रोकाया मार्ग ३	किमि						१२००							
२	भण्डारीवाडा ताल्चा पटमारा सडक २	किमि						१२००							
ङ	नया सडक आयोजनाहरु														
१	कालढुंगी थान टोडिखेल तल्लो गेट सडक ५ कस्तुरी मार्ग							२०००							
२	दानसोंध डुडाखर्च सडक १							५००							
च	संस्थागत व्यवस्था अनुरुपको दायित्व														
१	न्यायिक समिति दफा ४६	वटा						५००							
२	प्रत्येक वडामा मेलमिलाप केन्द्र गठन दफा ४९(१०)	वटा						५००							
३	एकीकृत सम्पत्ति कर राजश्व अध्ययन अनुसन्धान कर छुट दफा	वटा						५००							
४	आकस्मिक कोष दफा ७०	वटा						१००							
५	लगानी सम्मेलनको आयोजना	पटक						२०००							
६	समिक्षा तथा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम	पटक						५०							
७	संगठन तथा व्यवस्थापन O&M सर्वेक्षण	पटक						५०							
८	अध्ययन अवलोकन भ्रमण	पटक						७००							
९	वस्ती स्तरका योजना छनौट	पटक						३००							
१०	नगर सभा संचालन	पटक						५०							
११	विपद व्यवस्थापन कोष	पटक						१०००							
१२	पुँजीगत अनुसन्धान सम्भाव्यता अध्ययन परामर्श	पटक						१०००							
१३	बजारमा सवारीसाधन पार्किङ्ग	पटक						५७							
१४	सवारी साधन	वटा						५०००							
१५	पुस्तक तथा ब्रोसर प्रकाशन	पटक						१००							
१६	खस संस्कृति संरक्षण तथा जग समिति	पटक						२००							
१७	सार्वजनिक निर्माणको जग्गा लागत कट्टी	पटक						३००							
१८	बजारमा विद्युत टेलिफोनका तारहरु जमिनमुनि बिछ्याउने अध्ययन	पटक						५००							
१९	बस्ति स्तरका योजनाहरु	पटक						३००००							
पुँजीगत जम्मा रु. (क)								१३६६५२							
चाल खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रम/क्रियाकलापहरु															
१	तलब	२११११						२२८६०							
२	स्थानीय भत्ता	२१११२						४९३१							
३	महंगी भत्ता	२१११३						१५८४							
४	पोशाक भत्ता							९९०							
५	बैठक तथा पदाधिकारी भत्ता							१०००							
६	पानि तथा बिजुली	२२१११						२००							
७	इन्धन	२२२११						१०००							
८	संचार	२२२११						१५०							
९	घर भाडा	२२११२						३००							
१०	संचालन मर्मत गाडीहरु समेत	२२१२१						५००							
११	कार्यालय सम्बन्धी खर्च	२२३११						६००							
१२	इन्धन अन्य प्रयोजन	२२३१४						५०							
१३	सेवा र परामर्श खर्च	२२४११						२००							
१४	पदाधिकारी सेवा सुविधा	२२४१२						१५०००							
१५	कर्मचारी तालिम	२२५११						१००							
१६	अनुगमन मुल्यांकन खर्च	२२६११						५००							
१७	भ्रमण खर्च	२२७११						५००							

१८	विविध														
१९	अवकाश कोष दफा ९१	२७३१२						३००							
२०	वडा कार्यालय संचालन	२२३११						५००							
२१	प्रोफायल अद्यावधिक							५०००							
२२	वडा कार्यालय भाडा	२२१२१						१००							
२३	एकीकृत सम्पत्ति कर सफ्टवेयर							५००							
२४	वडा कार्यालय सवारी साधन ल्यापटप खरिद							२००							
२५	फर्निचर फिक्सर तथा अन्य सामान							८००							
२६	विभिन्न सुचना प्रशारण तथा प्रकाशन							५००							
	चालु जम्मा ख. (ख)							२००							
	कुल खर्च जम्मा ख. (क+ख)							५८५६५							
								१९५२१७							

पेश गर्ने निकाय,

नाम,

सिफारिस गर्ने,

नाम,

स्वीकृत गर्ने,

नाम,

चन्दननाथ नगरपालिका जुम्लाको
आ व ०७५।७६ को बजेट, नीति तथा कार्यक्रम

नगर प्रमुख ज्यू
सभाका संपूर्ण सदस्य महानुभाव ज्यूहरु

नेपालको संविधान, वर्तमान त्रिवर्षिय योजना, नेपाल सरकार क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रम,स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट दिग्दर्शन २०७४ (परिमार्जन सहित) अर्थ मन्त्रालय, प्रदेश सरकार तथा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रसाशन मन्त्रालयको बजेट सिलिङ तथा मार्गदर्शन, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, विभिन्न क्षेत्रगत नीति एंव मार्गदर्शन र आवश्यकता, जनचाहाना साथै संस्थागत आवश्यकतालाई हृदयगम गरी यो नीति तथा कार्यक्रम तयार गरि स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ७। अनुरुप नगर सभामा पेश गरेको छु ।

मूलभुत नीति तथा कार्यक्रम

- सकारात्मक सोंचका साथ समृद्धिको दुरदृष्टी तय गरी यस नगर क्षेत्र सम्बृद्धीका लागि योजनाबद्ध रुपमा अघि बढिने छ ।
- विकासका कार्यहरुलाई प्रभावकारी र परिणाममुखि बनाउन नतिजामा आधारित (Result based Budget) बजेट बनाउने परिपाटी अवलम्बन गरिनेछ ।
- दीर्घो रुपमा संचालन हुन नसक्ने तथा प्रतिफल हासिल हुन सक्ने खालका टुके योजनालाई निरुत्साहित गरिनेछ ।
- न्युनतम आधारभुत आवश्यकतालाई पहिलो प्राथमिकतामा राखि बजेट विनियोजन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- नगरपालिकाको नियमित प्रशासनिक सेवा प्रवाहलाई मुस्कान सहित सेवा प्रवाहको (Smile Service) नीति अख्तियार गरिने छ ।
- सेवाग्राहीहरुको गुनासो तथा उजुरीहरुलाई विषय वस्तुको गाम्भिर्यतालाई हेरी तत्काल समाधान गरिनेछ ।
- सेवा प्रवाहलाई जनमैत्री बनाउन वडा कार्यालयहरुको व्यवस्थापन गर्न आवस्यक बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- बढी भन्दा बढी जनतालाई प्रत्यक्ष लाभ हुने ठुला परियोजनाहरु (Mega Project) लाई प्राथमिकताका साथ अगाडी बढाईनेछ ।
- समावेशीको नाममा अनियन्त्रित रुपमा बजेट विनियोजन गरी भागवन्डा गर्ने प्रचलनको हावि रहेको वर्तमान अवस्थालाई अन्त्य गरी लक्षित वर्गलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने ठोस योजना निर्माण गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- अधिक लाभ पुग्ने, रोजागारी सृजना हुने, लागत सहभागिता जुटने, साझेदारी रहने खालका योजनालाई प्राथमिकतामा दिइनेछ ।
- हाल निमार्णको चरणमा रहेको नगर गुरु योजनालाई स्वीकृत गरि सो योजना अनुरुप आयोजना तथा कार्यक्रमहरु तर्जूमा गरिनेछ ।
- नगर क्षेत्र भित्र हुने अपराधिक क्रियाकलापहरुका विरुद्ध जनचेतना जगाउने, दोषीलाई कानुनी कारवाही गर्ने तथा नगरपालिका क्षेत्र भित्र हुने सामाजिक विसंगतीका विरुद्ध सम्वन्धित सरोकारवाला बीच समन्वय, सहकार्य गरी शान्ति सुव्यवस्था कायम गर्न न्यायिक समिति मार्फत प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिने छ । क्षति पूर्ति सहितको कार्यान्वयनलाई जोड दिइनेछ ।
- नगरका १० वटा वडाहरुमा न्याय र मेलमिलापको सहज पहुंच पुर्‍याउन मेलमिलाप केन्द्र गठन गरिनेछ । आवस्यक कार्यविधि बनाइ कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- नगरपालिको हाल स्विकृत अन्तरिम संगठन संरचना अनुरुपका शाखाहरुको गठन गरि कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- नगरपालिका अर्न्तगत संचालित ५ लाख भन्दा बढि रकमका योजनाहरुको आयोजना तथा परियोजनाहरुको प्रभाकारिता र गुणस्तरका लागि विस्तृत परियोजना प्रस्ताव Detail Project Report (DPR) तयार गरेर मात्र योजना कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- बजार क्षेत्रमा रहेका टेलिफोन, विद्युत, अन्य केबुलका लबालिग अवस्थामा रहेका लाइन तारहरुलाई व्यवस्थित गर्न सरोकारवालाहरु संग समन्वय गरि जमिन भित्र बिछ्याउन आवस्यक बजेट छुट्याइनेछ ।
- चन्दनाथ नगरपालिका भित्रका विपन्न, दलित, जनजाति तथा पिछडिएका र बेरोजगार युवा समुदायहरुको सघन बसोवास भएका वडाहरुमा आव २०७५।०७६ देखि मेयर रोजगार कार्यक्रम संचालन गरि कम्तिमा ५०० जना विपन्न परिवारको

नगर प्रमुख

सदस्यहरुलाई सार्वजनिक निर्माण कार्य मार्फत न्यूनतम ६० दिन बराबरको रोजगारी सृजना गरिने छ। जसकालागि नगरपालिकाबाट आवस्यकता अनुरुप रकम विनियोजन गरिनेछ। साथै उक्त कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि १ करोड संघिय सरकार र ५० लाख प्रदेश सरकारसंग बजेट माग गरिनेछ। सो कार्य संचालनका लागि कार्यविधि तयार गरि महिला, दलित, युवा, फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरुलाई समेटिने गरि कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।

- आ.व. को अन्त्यमा मात्र काम गर्ने परिपाटीको अन्त्य गरी बाहै महिना योजना तथा विविध गतिविधिहरु संचालनमा ल्याइने (all weather service and activities) नीति अवलम्बन गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- निर्माण कार्यको भौतिक परिक्षण, सामाजिक परिक्षण, सार्वजनिक परिक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई गराइनेछ।
- लक्षित कार्यक्रमको बजेटलाई सोही वर्गलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने भौतिक तथा सामाजिक विकासमा लगानी गरिनेछ।
- आफ्नो टोल आफै सुधार गरौं जस्ता कार्यक्रमहरु संचालनमा ल्याइनेछ।
- वातावरण संरक्षण गरि सफा र हराबरा नगर निर्माण गर्न पलास्टीक जन्य वस्तुलाई निरुसाहित गरि सोको व्यवस्थापन गर्ने।
- जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- नगर क्षेत्रको समग्र विकासका लागि लगानी मैत्री वातावरण सृजना गरि थप लगानी भित्र्याउन यस नगरपालिकाको आयोजनमा लगानी सम्मेलन आयोजना गरिनेछ।
- विकासमा सक्रिय साझेदारी एवम् सहभागि हुने जिल्ला स्थित गैर सरकारी संस्था, अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था, दात् निकायबाट हुने विकास निर्माणका कार्यहरुलाई एकद्वार प्रणाली (One Door System) अर्न्तगत नगरपालिकाको स्वीकृती लिएर मात्र संचालन गर्ने गराउने व्यवस्था मिलाइने छ।
- यस क्षेत्रमा कार्यरत गै.स.स.लाई प्रभावकारीरुपमा संचालनको लागि NGO Desk स्थापना गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
- पर्यटन प्रवंढन तथा पूर्वाधार विकासमा नीजी क्षेत्र, उद्योग वाणिज्यसंघ, क्षेत्रीय होटल व्यवसायी संघ, (Travel Agent Association Nepal (TAN) सरकारी तथा गैर सरकारी निकायलाई प्रभावकारी परिचालनको नीति ल्याईनेछ।
- बजार क्षेत्रको विकास गर्न तथा व्यवस्थित शहर विकास गर्न व्यस्थित गुरु योजना, भू उपयोग योजना लगायतको नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- स्थानीय बालीलाई संरक्षण र कृषि उत्पादनलाई जोड दिइ कृषिको आधुनीकीकरण र व्यवसायीकीकरण गर्दै कृषिमा आत्मनिर्भर बनाउने तर्फ जोड दिनुका साथै गुणस्तरीय फलफुल उत्पादन र प्रमाणीकरण गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ। यसका लागि स्याउ, सिमी, स्याउ सुकट्टी, साना सिंचाई, सडक, सहुलियत ऋण तथा अनुदान, समूह, सहकारी जस्ता ८ 'स' लाई मिसनको रुपमा आगाडी बढाईने छ।
- DTMP मा रहेका सडकहरुलाई स्तरवृद्धी गरी All weather बनाउन आवश्यकता अनुरुप ममर्त सुधार गर्ने र DTMP Update गरी थप आर्थिक केन्द्र जोडने सडक पहिचान गरी कार्यन्वयनमा ल्याउने निति लिईनेछ।
- संचालित योजना तथा कार्यक्रमहरुको संयुक्त अनुगमन टोली (Joint Monitoring Team) मार्फत अनुगमन गर्ने परिपाटीलाई थप प्रभावकारी गरिनेछ। साथै सम्पन्न सबै आयोजना कार्यक्रम र निकायबाट प्रवाह हुने सेवा सम्बन्धमा सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने गराउने परिपाटीलाई संस्थागत गरिनेछ।
- बाल संरक्षण विकास र बाल सहभागिताका विविध पक्षहरुमा सम्बन्धित सरोकारवाला संगको समन्वयमा बालमैत्री नगर घोषणा गर्ने कार्यको थालनि गरिनेछ।
- नमुना विद्यालय संचालनमा ल्याउने विद्यालयलाई पुरस्कृत गर्ने नीति लिइनेछ।
- नगरको फोहरमैला व्यवस्थापन गर्न तथा पोलेथिन झोला निरुत्सायित गर्न महिला उद्यमी संजना गर्ने नीति लिइनेछ।
- प्रमुख नीतिमा वाचन गर्न छुट भएका नीतिहरुलाई सम्बन्धित विषयगत नीतिहरुमा समावेश गरिएको छ।

आदरणीय सदस्य ज्यूहरु :

राज्यको पुनसंरचनाका साथै प्राप्त अवसर तथा चुनौतिहरुलाई संस्थागत गर्न सकारात्मक सोचका साथ सुन्दर, समृद्ध र समुन्नत नगर निर्माण गर्न सकिने प्रसस्त सम्भावनाहरु रहेको छन्। सीमित श्रोत र साधनहरुका बावजुत पनि असिमित आकांक्षाहरुलाई तालमेल गर्न अथक प्रयास गरि बजेट विनियोजन गर्ने प्रयास गरिएकोछ। नतिजामा आधारित योजनाबद्ध विकास गर्ने दिसातर्फ नीति, कार्यक्रम तथा बजेट परिलक्षित गरिएको छ।

कान्तिका सुवेदी
नगर प्रमुख

अब म यस सम्मानित गरिमामय नगर सभा समक्ष आ.व. २०७४/०७५ को संशोधित र आ.व. २०७५।०७६ अनुमानित प्रस्तावित बजेट पेश गर्ने अनुमती चाहान्छु । चालु आ.व. २०७४/०७५ को आम्दानी तर्फ समान्यीकरण रु १४ करोड ५३ लाख ४७ हजार, चालु रु २ करोड ६४ लाख, ससर्त अनुदान रु ११ करोड ८९ लाख ४७ हजार, आन्तरिक श्रोत गत आवको मौज्दात समेत रु ६१ लख ६० हजार ६ सय, संघीय संरचना गत आवको मौज्दात समेत रु ४५ लाख २२ हजार २ सय गरि जम्मा रु ३० करोड १३ लाख ६६ हजार ८ सय रहेको छ । व्यय तर्फ २०७५ जेष्ठ मसान्त सम्मको समान्यीकरण रु ८ करोड ९१ लाख ७१ हजार १ सय, चालु रु १ करोड ८३ लाख ४३ हजार ५ सय, ससर्त अनुदान रु ९ करोड ६९ लाख २१ हजार १ सय, आन्तरिक श्रोत रु १६ लाख ५१ हजार ७ सय, संघीय संरचना गत आवको मौज्दात रु ४५ लाख २२ हजार २ सय गरि जम्मा रु २१ करोड ६ लाख ९ हजार ६ सय रहेको छ ।

सदस्य महानुभावहरु

अब म आगामि आ.व. २०७५।०७६ को लागि वित्तिय समान्यीकरण रु १२ करोड ६२ लाख, शसर्त अनुदान रु १७ करोड ९० लाख, प्रदेश सरकारको अनुदान रु ५६ लाख ७२ हजार, आन्तरिक श्रोत तर्फ रु १ करोड, बहुक्षेत्रीय पोषण १३ लाख ६३ हजार, राजश्व बांडफांडको सिलिंग रु ५ करोड ३३ लाख ४५ हजार, विभिन्न गैरसरकारी निकायहरुको सहयोग तथा कार्यक्रम रु १ करोड ३९ लाख ९५ हजार समेत जम्मा ३७ करोड ४९ लाख ३ हजार बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।

अन्त्यमा माथि उल्लेखित नीति तथा कार्यक्रमहरुलाई प्राथमिकताका साथ अगाडी बढाउन नगरपालिका प्रतिबद्ध भएको व्यहोरा अनुरोध गर्न चाहान्छु । सीमित श्रोतको उपलब्धताका कारण नगरवासीहरुको अपेक्षा अनुरुप निश्चित रुपमा सम्बोधन गर्न नसकिएता पनि क्रमिक रुपमा सम्बोधन गर्दै जान सम्बन्धित सरोकारवाला निकायसंग समन्वय गरि अगाडी बढिनेछ ।

धन्यवाद ।

आइतबार १० आषाढ २०७५

नन्दिनका सेजुवाल
नगर प्रमुख

अप्सरादेवी न्यौपाने
उप प्रमुख
चन्दननाथ नगपालिका, जुम्ला

क्षेत्रगत नीतिहरु :

भौतिक विकास तर्फ

- नगर गुरुयोजना तथा MTMP ले निर्द्धिष्ट गरेका सडकहरुमा प्राथमिकताका साथ लगानी गर्ने तथा नगरपालिकाको श्रोतले नसक्ने अवस्थाका ठुला सडकहरुलाई सरोकारवाला सम्वन्धित निकायसंग समन्वय गरी निर्माण गरिनेछ ।
- नगर रिंगरोड निर्माण कार्यलाई प्राथमिकता दिइने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- सिंचाई योग्य जमिनको उचित संरक्षण गरि कृषि उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- भवन निर्माण कार्यलाइ व्यवस्थित बनाउन भवन निमार्ण स्वीकृतीलाई अनिवार्य बनाइ भवन आचारसहिता कार्यान्वयनमा कडाइ गरिनेछ । भुकम्प प्रतिरोधी संरचना निर्माणलाई अनिवार्य गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- न्यूनतम पूर्वाधार जस्तै सडक, विजुली, खानेपानी, संचार, जस्ता पूर्वाधार निर्माणमा निश्चित मापदण्डको आधारमा मात्र संरचनाहरु निर्माण गर्ने परिपाटी बसालिनेछ ।
- योजनाबद्ध विकासमा निर्द्धिष्ट गरे अनुसार प्राथमिकताका आधारमा भौतिक पूर्वाधारमा लगानी गरिनेछ ।
- कर्णाली अंचललाई हवाई सञ्जालमा जोडी पर्यटन प्रवंद्धन गर्ने कार्यको लागि पहल गरिनेछ । साथै एयरपोर्टमा नेपाल आयल निगमको (Fulling Center) स्थापनाको लागि पहल गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- अधुरा योजनाहरुलाई प्राथमिकताका आधारमा समय सारणी(Time table) सहित सम्पन्न गर्न श्रोतहरुको खोजी गरी सम्पन्न गर्न प्राथमिकता दिईनेछ ।
- नगरक्षेत्रका वडाकेन्द्रहरुलाई जोड्ने सडकहरुलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ । कच्ची सडक लाई दोहोरो नाला सहित ग्राभेल र ग्राभेल भएको सडकलाई क्रमश कालोपत्रे गर्दै लगिने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- परम्परागत धर्म, संस्कृति, कला, लोक संगित, पुरातात्तिक सम्पदाहरुको संरक्षण गर्नका लागि विशेष नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी जुम्लालाई पर्यटन स्थल (Tourism Hub) को रुपमा विकास गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- नगरपालिका क्षेत्रमा रंगशाला (Mini Stathadam) स्थापना गर्न पहल गरिनेछ ।
- धार्मिक एंव पुरातात्विक महत्वको नगरक्षेत्रका सम्पदाहरुको सरोकारवालाहरुको समन्वयमा पहिचान गरी त्यसको संरक्षण र जगेर्नामा लगानी गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- निर्माण भएका भौतिक संरचनाहरुको नियमित मर्मत संभार गर्न मर्मत संभार कोपको स्थापना गरि संचालन गरिनेछ ।
- नगरपालिकामा नपुग भएका वडा कार्यालयहरु र नगरपालिकाको प्रशासकिय भवनको क्षमता बढवा गर्न रकम विनियोजन गरिनेछ ।
- विपद व्यवस्थापनका लागि नगरमा एउटा कोपको व्यवस्था गरिनेछ । साथै विपद व्यवस्थापनको लागि आपतकालिन केन्द्रको व्यवस्था गर्न पहल गरिनेछ ।
- आयोजनाहरुको मर्मत संभारका लागि एउटा मर्मत कोपको स्थापना गरिनुका साथै संचालनको कार्यविधि निर्माण गरिनेछ ।

व्यवस्थित शहरीकरण :

- वस्ती विकास योजना तर्जुमा निर्माण गर्न सम्वन्धित निकायमा आवश्यक पहल गरिनेछ । यसका लागि तत्कालिन रुपमा नगर क्षेत्र भित्र रहेका सार्वजनिक तथा पर्ति जग्गाहरुको लगतको अभिलेखिकरण गरिनेछ ।
- शहरी बजार योजना (City town plan) निर्माण गर्नका लागि सम्वन्धित निकायमा आवश्यक पहल गरिनेछ । शहर नक्शांकन (Urban Mapping) गरिनेछ । खानेपानी तथा ढल निकास विभागले सुरु गरेको व्यवस्थित ढल निकासको कार्यलाइ आवस्यक सहयोग गर्न टिटमेन्ट प्लान्ट स्थापनाका लागि जग्गा खरिदकालागी आवस्यक बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।

कान्छिका सेजुवाल
नगर प्रमुख

- वातावरणलाई स्वच्छ र हरावरा बनाउन एक घर दुइ बिरुवा तथा सडकका दाँया-बाँयाको क्षेत्रमा वृक्षा रोपण गर्ने कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- नगरक्षेत्र भित्र एक व्यवस्थित उद्यान निर्माणमा एक शहर एक उद्यान कार्यक्रम ल्याइनेछ र श्रोतको लागि सम्वन्धित निकायमा पहल गरिनेछ ।
- नगर क्षेत्रको व्यवस्थित विकास गर्न सडक क्षेत्रको मापदण्ड कायम गरि सडक क्षेत्राधिकार भित्रको जग्गाको लगत कट्टि गरेर मात्र योजना संचालन गर्ने । कर्णाली राजमार्गको क्षेत्रको सडकको क्षेत्राधिकार सम्वन्धमा नेपाल सरकारले राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरि निर्धारण गरे बमोजिम (Right of Way) ३० मिटर र Set Back ६, ६ मिटर दायां बायां गरि जम्मा ४२ मिटर कायम गर्ने । नगर भित्रका मुख्य सडक सडक बसपार्क विजयनगर, बजार विजयनगर माथि महतगाउं, कर्णाली राजमार्ग रवि थापाको घर जाने, राजमार्ग जिप्रका टुडिखेल, राजमार्ग राजासिम कालेखोली, राजमार्ग छिनासाघु, राजमार्ग बसपार्क पक्कि पुल, बजार केटिएस चेरे खाली, बजार दानसाघु, कालेखोली भण्डारीबाडा ल्याण्डफिल्ड साइड, अनामनगर सिमखाडा केटिएस, नेपाली सेना हुदै क्याम्पस, कालेखोली खोलीकोट डाडाकोट सिमखाडा केटिएस, दुरसचार सिंगाचौर मालाभिड, एयरपोर्ट ठिन्के उर्थु, कालेखोली आचार्यबाडा ठिन्के, दानसाघु खल्लासाघु, उमगाड तलिउम जातिभिड, धर्मशाला काठिया बेर्ना खुम्मा तथा सोही प्रकृतिका सडकहरुको राइट अफ वे ८ मिटर र Set Back दायां बायां गरि ३ मिटर तोक्ने । प्रस्तावित रिंगरोडको राइट अफ वे १० मिटर र Set Back दायां बायां गरि ६ मिटर तोकिनेछ ।
- यस नगरपालिका स्थित तिला नदि र जुगाड खोला तथा सोही प्रकृतिका नदी किनारामा राइट अफ वे १५ मिटर कायम गरिनेछ ।
- राष्ट्रियस्तरका सभा सेमिनार गर्न सकिने खालको सभाहल (city conference hall) जिल्ला प्राविधिक कार्यालय मार्फत निर्माणाधिन रहेको सभा हल सम्पन्न गर्न सम्वन्धित निकायमा पहल गर्ने र आवस्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
- मनोरन्जन स्थल तथा बजार व्यवस्थापन व्यवस्थित गर्न एंव दुग्धजन्य पदार्थ, मासुजन्य वस्तुहरु, तरकारी, सुनचादी तथा इन्धनहरुका पसलहरु निश्चित स्थान निर्धारण गरिनेछ ।

खानेपानी तथा सरसफाइ (Drinking Water Supply, Sanitation and Hygiene)

- **जुम्ला जिल्ला खुला दिसामुक्त क्षेत्र घोषणा भई सकेको हुंदा खुला दिसामुक्त क्षेत्र घोषणा पछिका क्रियाकलापहरु Post ODF रणनिति बनाई यस क्षेत्रमा कार्यरत निकायहरुको समन्वयमा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइने नीति लिइनेछ ।**
- सरसफाइ क्षेत्रको प्रभावकारी विकास तथा पूर्ण सरसफाइ तर्फको अभियानलाई अगाडि बढाउन सयुंक्त अनुगमन प्रणाली अनुसार अनुगमनका कार्य अगाडि बढाइनेछ ।
- हाल सम्म पनि खानेपानीको सुविधा पुग्न नसकेका बस्तीहरुमा खानेपानीको व्यवस्था सुनिश्चित गर्नको लागि आवस्यक व्यवस्था गर्ने नीति लिइनेछ ।
- खानेपानी योजनाको Design Period नसकिदै विपद बाहेक सोही स्थानका अन्य थप खानेपानी योजना नदिने नीति लिइनेछ र उपलव्धताका आधारमा पुराना खानेपानी योजनाहरुको पुनःनिर्माण तथा पुनःस्थापना निम्ति आवश्यक पहल गरिने छ ।
- आयोजना सम्पन्न भएपछि उपभोक्ता समितिलाई योजना हस्तान्तरण गर्दा मर्मत सम्भार तथा कार्य संचालनको स्पष्ट प्रावधान राखी हस्तान्तरण गर्ने नीति अवलम्वन गरिनेछ र आयोजनामा चौकीदार व्यवस्था गर्न सम्वन्धीत उपभोक्ता समितिहरुलाई अनिवार्य गरिनेछ ।
- खा.पा.आयोजनालाई दिगो रुपमा संचालनको लागि एक घर एक धारा कार्यक्रमलाई अवलम्वन गर्दै सार्वजनिक धारालाई निरुत्साहित गर्नुका साथै महसुलको व्यवस्था गर्दै लगिने छ । साथै पानी सुदृढिकरण तथा पानी परिक्षण गर्ने नीति अवलम्वन गरीने छ ।
- जिल्लामा रहेका खानेपानी आयोजनासंग सम्बन्धित उपभोक्ता समितिहरुलाई जलश्रोत ऐन अनुसार अनिवार्य रुपमा जिल्ला जलश्रोत समितिमा दर्ता गराउने पहल गरिनुका साथै खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिहरुको संस्थागत व्यवस्थालाई सुदृढ गर्नको लागि खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति महासंघमा आवद्धता हुने प्रक्रियालाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाइनेछ ।

संस्कृति तथा पर्यटन

कान्तिका सेनुवार
नगर प्रमुख

- नेपालको ईतिहास र वर्तमानमा समेत संस्कृतिको सन्दर्भमा एउटा छुट्टै र अलौकिक पहिचान बोकेको जुम्ला जिल्लाको सिंजा क्षेत्र विद्यमान संस्कृति र सामाजिक परम्पराको जगेर्ना गर्दै आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटन विकासको माध्यमबाट समग्र विकासमा ठूलो सम्भावना देखिएकोले यस क्षेत्रमा सांस्कृति संग्रहालयको रुपमा विकास गर्न सम्बन्धित् निकायहरुसंग पहल गरिने छ ।
- जिल्लामा रहेका पुरातात्विक महत्वका संरचना, खस भाषा मठ मन्दिर, गुम्बा, स्तम्भ, तामा पत्र, शिलालेख, ताल तलैया, गुफा, छुमचौर कालिमासिं धान जिउलो, सिद्ध पाइला र लछ्यालकृति पैकेला जस्ता ऐतिहासिक धरोहरको पहिचान संरक्षण लगायतको नीति लिइने छ ।
- पर्यटन प्रवद्धन तथा पूर्वाधार विकासमा नीजी क्षेत्र उद्योग वाणिज्यसंघ, क्षेत्रीय होटल व्यवसायी संघ, Travel Agent Association Nepal (TAN) सरकारी तथा गैर सरकारी निकायलाई प्रभावकारी परिचालनको नीति ल्याईने छ ।
- जिल्लालाई पर्यटकीय गन्तव्यको रुपमा पहिचान गर्न पर्यटकीय पूर्वाधार विकासको लागि पर्यटकीय पदमार्ग विभिन्न पर्यटकीय स्थलको सम्भाव्यता अध्ययन, पहिचान तथा संरक्षण होमस्टे विकास र तातोपानी पर्यटन क्षेत्र विकासका लागि छुट्टै विशेष पहल गरिने छ ।
- पर्यटन प्रवद्धनका लागि तिला नदीमा र्‍याफटिंग र हर्प राइडिंगको सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने ।

वातारवरण संरक्षण तथा विपद व्यवस्थापन:

- भौतिक संरचना निर्माण गर्दा वातावरण मैत्री हुनेगरी निर्माण गरिनेछ । एउटा संरचना बन्दै गर्दा अर्को प्राकृतिक सम्पदा विनास हुने प्रकृतिको अन्त्य गर्न Bioengineering सहितको पूर्वाधार निर्माण गर्ने नीति अवलम्बन गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- नगरपालिकाको विपद व्यस्थापन योजना तयार गरिनेछ ।
- नाङ्ग डाँडाहरुमा वृक्षा रोपण गर्न वन कार्यालयसंग सहकार्य गरी वृक्षारोपण गरी प्राकृतिक प्रकोपबाट जोखिमलाई न्यूनिकरण गर्न सहकार्य गर्ने नीति लिइनेछ ।
- नदी कटान क्षेत्रमा नदी नियन्त्रण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- विपद व्यवस्थापनलाई न्यूनिकरण गर्न विपद सम्बन्धि कोष स्थापना गरि संचालनमा ल्याईने छ ।
- बजार क्षेत्रभित्रका सरकारी एंव गैर सरकारी कार्यालयहरुमा वातावरणमैत्री पर्यावरण निर्माण गर्न सरोकारवाला निकाय संग समन्वय गरिनेछ ।

फोहोरमैला व्यवस्थापन तर्फ :

- नगरक्षेत्रको फोहोरलाई व्यवस्थित गर्न ल्याण्डफिल्ड साइड निर्माणको प्रकृयालाई अन्तिम रुप दिइनेछ । सो निर्माण कार्य सम्पन्न नहुन्जेल सम्म अस्थायी ल्याण्ड फिल्ड साईड लाई प्रयोग गरिने छ ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि निजी क्षेत्र स्थानीय युवा कल्व, तथा सम्बन्धित सरोकारवाला संगको साझेदारीमा फोहोरमैला संकलन गरी सफा, स्वच्छ र सुन्दर नगर बनाउने नीति लिईने छ ।
- बजारक्षेत्रमा प्रत्येक घर तथा पसलबाट निस्किने फोहोर मैला व्यवस्थापनका लागि शुल्क निर्धारण गरि लगाइनेछ । polluters most pay को नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- **फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धमा बजारक्षेत्र भित्र प्रत्येक १०० मिटरमा फोहोर मलाई नामक कन्टेनर राखिनेछ । त्यसरी राखिएको स्थानमा प्रत्येक स्थानमा दुईवटा कन्टेनर राखिनेछ । एउटामा सड्ने बस्तु र अर्कोमा नसड्ने बस्तु फाल्न मिल्ने गरी कन्टेनर राखिनेछ ।**
- **फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि नगरका सबै वडाहरुमा फोहर व्यवस्थापनका लागि बजेट विनियोजन गरि उप प्रमुखको नेतृत्वमा आवस्यक कार्य गरिनेछ ।**

सुचना तथा संचार विकास:

- विद्युतिय एंव छापा माध्यमबाट संचालनको पहुंच पुऱ्याउने संस्थाहरुलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- नेपाल टेलिकमसंग सहकार्य गरि नगर क्षेत्र भित्र टेलिफोन तथा इन्टरनेट सेवाको विस्तार, वडा नं ८ र ९ मा टेलिफोन विस्तार गरिनुका साथै स्तर वृद्धिको लागि आवश्यक पहल गरिने छ । साथै सो सेवाको सुनिश्चितका लागि सेवा प्रदायक निकाय नेपाल टेलिकम लगायत अन्य निकायहरुलाई गुणस्तर सुनिश्चिताकालागि अनुरोध गरिनुका साथै गुणस्तर सुनिश्चित नभएमा जरिवाना लगाउन SLA गर्ने नीति लिइनेछ ।

कान्छिका सेषुवाल
नगर प्रमुख

- नगरपालिका तथा सबै बडा कार्यालयहरुलाई TI Friendly बनाई E-Governces बनाइनेछ ।
- जुम्ला जिल्लाको विमान स्थलमा अत्याधुनिक नगर तथा जिल्लाको सूचना तथा अभिलेख केन्द्र स्थापना गर्न पहल गरिनेछ ।

सहकारी व्यवस्थापन तथा उर्जा विकास तर्फ :

- उर्जाको चरम संकटबाट तत्कालिन रुपमा राहत दिनका लागि के गर्न सकिन्छ ? सोको लागि आवश्यक वातावरण बनाउन सरोकारवाला निकायहरुसंग छलफल गरि आवस्यक कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- सडक संजाल संगै कर्णाली अंचललाई विद्युत संजाल संग जोड्ने कार्यको लागि नेपाल विद्युत प्राधिकरणको केन्द्रिय प्रसारण लाइन विस्तारको लागि पहल गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- यस नगरका विद्युत लाईन नपुगेका क्षेत्र लगायत बडा नं ८ र ९ मा विद्युत सेवा विस्तार गरिनेछ ।
- बजार क्षेत्र भित्र चोरीका घटना बढ्न गएको विषयमा प्रति ध्यानाकर्षण भई सौर्य सडक बत्ति राखिनेछ ।
- वैकल्पीक उर्जाका स्रोतहरुको पहिचान गरी वैकल्पिक उर्जालाई प्रोत्साहन दिईने छ ।
- सहकारीको माध्यमबाट आर्थिक उन्नति गर्न घर घरमा रोजगारी सिर्जना गर्न आवश्यक नीति तथा कार्यक्रम ल्याइनेछ ।

आन्तरिक आय वृद्धि:

- एकिकृत सम्पति करलाई पुर्णरुपमा लागु गरि कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।
- राजश्वको दायरा फराकिलो गरी राजश्वको विविधिकरण एंव विस्तारिकरणमा जोड दिइनेछ ।
- कर वर्गीकरण तथा कर संकलनलाई सरलीकरण गर्न विषेश किसिमको सुधार कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- कर संकलनलाई व्यवस्थित एंव वैज्ञानिक ढंगले संचालन गर्न सबै बडाहरुमा करमा एकरुपता ल्याउन Electonic revenue collection system को संचालन गरिनेछ ।

घरेलु तथा साना उद्योग, कृषि, पशु तथा पर्यटन:

- उच्च मूल्यका पोषण युक्त व्यवसायीक खेती प्रणालीको पकेट क्षेत्रको विकास र विस्तार गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- एक घर एक बगैचा, सिंचाई, कृषि, पशुमा आधारित घरेलु, साना तथा ठुला कृषि उद्यमशिलता, दिगो आर्थिक विकासका लागि नविन संभावनाहरुको अनुसन्धान र अन्वेषण गरिने छ । साथै सामुहिक घरवारलाई साझेदारीमा लैजाने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- समग्र पशु क्षेत्रको विकास गरि पशु जन्य उद्योगको विकासमका जोड दिईने छ ।
- कृषिमा आधुनिक प्रविधि अपनाई व्यवसायीक खेतीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- दुध, फुल, माछा, मासुमा आत्मनिर्भर गर्नका लागि उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्ने कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- पशुमा आधारित व्यवसाय र उद्यममा आधारित योजना बनाइनेछ र करमा समाविष्ट गरिनेछ ।
- नश्ल सुधारका कार्यलाई जोड दिई स्थानीय कमसल जातका पशुलाई उत्पादन दिने पशुमा रुपान्तर गरिनेछ । कृत्रिम गर्भाधारण लाई जोड दिइनेछ ।
- व्यवस्थीत मासु पसल, डेरी संचालन गर्न विषेश कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- पशु पालनमा युवाहरुको उल्लेखनिय सहभागिता बढाउन कार्यक्रम र सुलभ ऋणको व्यवस्था गरिनेछ ।
- छाडा पशु नियन्त्रण गर्नलाई कान्जि हाउस १० वटै वडामा क्रमागत क्षेत्र विकास गरि करको दायरामा ल्याइनेछ ।
- जनस्वास्थ्य संरक्षण गर्नलाई महामारी रोग रेबिजलाई नियन्त्रण गर्नलाई भुस्याहा कुकुर नियन्त्रण गर्ने कार्य गरिनेछ ।
- खर्क संरक्षण, सम्वर्द्धन र प्रर्वद्धन तथा पशु पालक कृषकको स्वामित्व रहने कार्यविधी र कार्यक्रम बनाईनेछ ।
- पशु विमालाई व्यापक, सरल र निक्षेपिकरण गरिनेछ ।
- गुणस्तर पशु उपचार प्रयोगशाला सेवा, खोप शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।
- अनुवांशिक श्रोत संरक्षण गर्न जुम्ली घोडाको संरक्षण गरि पर्यटन प्रवद्धनमा जोड दिइनेछ ।
- सुख्खा सहने उन्नत घाँसको विकास र विस्तार गरिनेछ ।

शान्तिका सेचुवाल
नगर प्रमुख

- एक घर एक स्याउ बगैचा र एक जर्सी गाई पालन गर्न उत्प्रेरित गरिनेछ । साथै स्याउ आत्मनिर्भर कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- बधसाला सुधार गर्ने र मासिक बजार अनुगमन गरी पशु जन्य खाद्यवस्तुको शुद्धता र गुणस्तर कायम गरिनेछ ।
- भेडा बाख्रालाई प्रमुख पेशाको रुपमा प्राथमिकताको दिई अन्य पशुपालनलाई सुमोचित व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- पोषण तथा खाद्य सुरक्षालाई प्राथमिकता दिन बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम क्षेत्र प्रभावकारि रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- कृषक पाठशाला सञ्चालन गरी कृषकको क्षमता विकास गरिनेछ ।
- नगर क्षेत्र भित्र रहेका लघु तथा घरेलु, साना उद्योगको विकास गरि दक्ष उद्यमि सृजना गर्न उक्त क्षेत्रमा संलग्न जनशक्तिको विकास गरि बेरोजगारी न्यूनीकरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- [illegible] पशु नियन्त्रण लिलाई [illegible] गर्ने [illegible] र [illegible] व्यवस्था गरिनेछ ।

सामाजिक विकास :

शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई

क) स्वास्थ्य:

- अंचल आयुर्वेद औषधालयको स्तर उन्नती गरी २५ शैयाको अस्पताल निर्माण गर्न आवस्यक प्रक्रयाको थालनि गरिनेछ ।
- स्थानीय स्तरमा उपलब्ध हुने जडिबुटीहरुको संकलन गरी सोही कच्चा पदार्थबाट कार्यालयमै रुलर फार्मेसी द्वारा चुर्ण औषधी निर्माण गरिनेछ ।
- जडिबुटी संकलन केन्द्रको स्थापना गरिनेछ ।
- योगा हल निर्माण गर्नका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
- आयुर्वेद सेवा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउनकालागि कृषकहरुलाई जडिबुटी खेती गर्नका लागी प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- विद्यालयहरुसंग समन्वय गरी कुनै एक विद्यालयमा आयुर्वेद सम्बन्धी विषयमा पठन पाठन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

नागरिकमा गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवाहरुको प्रत्याभूत गर्न स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आवश्यक पर्ने जनशक्ति व्यवस्थापन र परिचालनकालागि मानव संशाधन योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्न पहल गरिनेछ ।

- स्थानीय स्तरमा उपलब्ध औषधि जन्य जडिबुटीको पहिचान, सदुपयोग तथा विकासको लागि प्रभावकारी कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- प्रजनन् तथा स्त्रीरोग, क्षयरोग जस्ता रोगको निदानको लागि सम्बन्धित सरोकारवालाहरुसंग समन्वय गरी आवश्यक पहल गरिने छ ।
- स्थानीय स्तरमा भएका स्वास्थ्य मातहतका खोप क्लिनीक, गाउँघर क्लिनीकहरु लाई भौतिक सुविधाहरु सम्पन्न गरी गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने ।
- बाल बालिकामा रहेको विद्यमान कुपोषण घटाउने प्रभावकारी संयन्त्र तयार पार्ने र बाहिर बाट आउने सर्वेतम पिठोलाई विस्थापन गर्दै स्थानीय खाद्यवालीबाट सर्वोतम पिठो तयार पार्ने व्यवस्थाको लागि पहल गरिनेछ ।
- पूर्ण खोप कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयमा ल्याउन नगरका सबै वडामा आवस्यक पूर्वाधार व्यवस्था गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- स्वास्थ सेवाको पुहुंच नपुगेको वडाहरुमा सहज स्वास्थ्य पहुंच पुर्याउन स्वास्थ्य चौकि विस्तार गर्ने पहल गरिने छ ।
- **मौलिक हकका रुपमा रहेको गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा सबै नागरिकहरूको सहज पहुँचमा पुग्ने गरी (Universal Health Coverage)प्रभावकारी रुपमा उपलब्ध गराउने तथा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क रुपमा उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा निम्न रणनीतिहरु लिइनेछ ।**
- ग्रामीण तहमा स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने कार्यलाई थप सशक्त बनाउदै शहरी क्षेत्रका सिमान्तकृत वर्गलाई समेत समेटी समताको आधारमा सन्तुलित सेवा प्रवाह गरिनेछ ।

कान्तिका खेणुवार
नगर प्रमुख

- प्रतिकारात्मक र प्रवर्द्धनात्मक सेवामा दिइ आएको प्राथमिकतालाई कायम राख्दै औषधी र प्रविधिको समुचित प्रयोग हुने गरी राष्ट्रिय मापदण्ड सहितको गुणस्तरयुक्त उपचारात्मक सेवा प्रवाह गर्दै लगिनेछ।
- ज्येष्ठ नागरिकहरूको आवश्यकता बमोजिमको उपयुक्त स्वास्थ्य सेवा, हेरचाह र सहयोगको एकीकृत कार्यक्रम तर्जुमा गरी लागू गरिनेछ।
- आवश्यक थप खोप सेवा सहित सङ्क्रामक रोगहरूको व्यवस्थापनको हालको अवस्थालाई आवधिक कार्ययोजना अन्तर्गत समयानुकूल परिमार्जन र कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ। नसर्ने रोग रोकथाम तथा नियन्त्रण, दुर्घटना तथा चोटपटक रोकथाम तथा उपचार र मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी नीतिका आधारमा त्यससँग सम्बन्धित सेवाहरूलाई प्रभावकारी ढङ्गले लागू गरिनेछ।
- मातृ मृत्युदर, नवजात शिशु मृत्युदर, पाँच वर्षमुनिका बच्चाहरूको मृत्यु दर, औसत आयु जस्ता स्वास्थ्य र विकासका महत्वपूर्ण सूचकाङ्कहरूमा आधारित प्रगतिका लक्ष्यहरू किटान गरी आवधिक स्वास्थ्य क्षेत्रका कार्यक्रम कार्ययोजनाहरू तयार गरी लागू गरिनेछ। स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट हुने प्रतिवेदन व्यवस्थालाई बढी वैज्ञानिक, समयानुकूल, विस्वसनीय र नियमित बनाइनेछ।
- मानसिक स्वास्थ्य सेवालाई समुदाय स्तरदेखि विशिष्ट स्वास्थ्य सेवा दिने अस्पतालहरूसम्म उपलब्ध गराउने गरी आवधिक योजनामा समावेश गरी कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ।
- परिवार योजना लगायत यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्यलाई एकीकृत सेवाको रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ। युवा तथा किशोर किशोरी मैत्री स्वास्थ्य सेवाको अवधारणालाई सम्पूर्ण स्वास्थ्य सेवाप्रदायक संस्थाहरूमा समावेश गराइनेछ।
- बाल स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गर्ने एकीकृत बालरोग व्यवस्थापन कार्यक्रमलाई समयानुकूल सुदृढ तुल्याई निरन्तर कार्यान्वयन गरिनेछ।
- मुखको स्वास्थ्य, आँखा तथा कानको स्वास्थ्य सेवालाई प्रवाहित गर्ने कार्य तदारुकताका साथ
- कार्यान्वयन गरिनेछ।
- सूर्ती जन्य पर्दाथ नियन्त्रण सम्बन्धी सन्धी लगायतका राज्य पक्ष भएर गरेका अन्तर्राष्ट्रिय सन्धी, सम्झौता र प्रतिबद्धतालाई तदारुकताकासाथ पालना गरिनेछ।
- **स्वास्थ्य सेवाहरू सर्वसुलभ एवं प्रभावकारी रुपमा प्रवाह गर्न आवश्यक दक्ष जनशक्तिको योजना,उत्पादन, प्राप्ति, विकास तथा उपयोग गर्ने सम्बन्धमा निम्न रणनीतिहरु लिइनेछ।**
- मानव संसाधनमा हुने खर्चलाई लगानीका रूपमा लिइनेछ।
- जनसंख्याको आधारमा सीप मिश्रण हुने गरी जनशक्तिको थप दरबन्दी सिर्जना गरी गुणस्तरीय सेवाको प्रत्याभूति गरिनेछ।
- मातृ सुरक्षाका लागि दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्दै लगिनेछ। हाल कार्यरत नर्सहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने गरी उनीहरुलाई पनि मिडवाइफरीको शिक्षाको अवसर दिइनेछ।
- स्वास्थ्यकर्मी र कर्मचारीहरूको सरूवा व्यवस्थित गर्न पारदर्शी र वैज्ञानिक चक्रीय सरूवा प्रणाली
- विकास गरी लागू गरिनेछ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरी आवश्यक प्रोत्साहनसहित उनीहरूको सेवालाई थप गुणस्तरीय बनाइनेछ।
- **गुणस्तरीय औषधी र स्वास्थ्य सामग्रीको सहज तथा प्रभावकारी आपूर्ति एवं उपयोगलाई सुनिश्चित गर्दै आन्तरिक उत्पादनलाई बढावा दिदै आत्मनिर्भरतातर्फ उन्मुख हुन निम्न अनुसारका रणनीतिहरू लिइनेछ।**
- आवश्यक पर्ने अत्यावश्यक औषधीहरू आपूर्ति गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
- हरेक स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट निःशुल्क वितरण हुने अत्यावश्यक औषधीको दुरुपयोग नियन्त्रणको विशेष व्यवस्था गरिनेछ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा भए गरेका सम्पूर्ण कार्यहरूको सूचना सहज र सरल ढङ्गले सम्पूर्ण नागरिकहरूको पहुँचमा पुऱ्याउने स्वास्थ्य सूचना प्रणालीको विकास गरिनेछ।

प्रमोदकुमार सञ्जुवाला
नगर प्रमुख

- व्यक्ति वा समुदायको चेतना वृद्धि गरी स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गर्न, रोगहरूको रोकथाम गर्न, समयमा नै स्वास्थ्य लाभ गर्न र व्यवहार परिवर्तन गर्न स्वास्थ्य शिक्षा सूचना तथा सञ्चारको व्यापक प्रयोगलाई उच्च प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
- नागरिकको स्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर पार्ने सुर्ती, सुर्तीजन्य पदार्थ, मदिरा, मदिराजन्य एवं अन्य खाद्यपदार्थको विज्ञापन र प्रवर्द्धनमा बन्देज लगाइनेछ । त्यसैगरी नागरिकको यौनजीवनलाई प्रत्यक्ष परोक्ष नकारात्मक असर पार्ने कुनै पनि प्रकारका सञ्चार सामग्रीहरूमा बन्देज लगाइनेछ ।
- विद्युतीय लगायतका सबै सञ्चारमाध्यमको उच्चतम् उपयोग गरी स्वास्थ्य सम्बन्धी जानकारी लिन सबै नागरिकलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- अन्तर्राष्ट्रिय तहमा अत्यन्त प्रभावकारी र उच्च प्रतिफल दिन सक्षम भनी ठहर गरिएको विद्यालय स्वास्थ्य कार्यक्रमलाई शिक्षा शाखाको समन्वयमा न.पा.भरिका विद्यालयहरूमा लागू गरिनेछ । यसका लागि हाल सञ्चालनमा रहेका विद्यालयमा गरिने स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रमहरूलाई एकीकृत गरी विस्तृत कार्यविधि सहितको कार्ययोजना तयार गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य सेवा खास गरी बिरामीको उपचारसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण प्रकारका सूचनाहरू सम्बन्धित सेवाग्राहीले प्राप्त गर्ने सूचनाको हक स्थापित गर्न आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
- स्थानीय तहमा उपलब्ध हुने तथा उत्पादन गर्न सकिने खाद्य पदार्थको उत्पादन, प्रवर्द्धन र प्रयोगलाई विशेष जोड दिने गरी समुदायमा आधारित पोषण सम्बन्धी शिक्षा लगायतका माध्यामबाट दीर्घकालीन रूपमा कुपोषणमुक्त गराउन आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
- कुपोषणको अवस्थामा सुधार ल्याउन विद्यमान बहुक्षेत्रीय पोषण सम्बन्धी नीति तथा खाद्य सुरक्षा लगायत कार्यक्रमहरू अध्यावधिक गर्दै उच्च प्राथमिकताका साथ लागू गरिनेछ ।
- शरीरलाई हानी पुऱ्याउने प्रशोधित तथा तयारी खानेकुराहरू (Junk Foods), मदिरा र पेय पदार्थको प्रयोगलाई निरूत्साहित गर्दै होटल र रेष्टुरेन्टबाट बिक्री वितरण गरिने खानेकुराहरूको गुणस्तर अनुगमन गर्न आवश्यक कानून, कार्यविधि र जनशक्तिको व्यवस्था गरिनेछ ।
- खाद्य पदार्थजन्य रोग तथा मोटोपनालाई नियन्त्रण गर्न उपयुक्त जीवनशैलीलाई प्रोत्साहित गर्दै लगिनेछ ।
- स्वास्थ्यलाई हानी गर्ने गरी खाद्य पदार्थमा हुने मिश्रण(Food Adulteration)लाई कानुनको दायरामा ल्याई दण्डित गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- **सक्षम एवं जवाफदेही समन्वय,अनुगमन तथा नियमन संयन्त्र एवं प्रक्रियाद्वारा गुणस्तर स्वास्थ्य सेवा प्रवाह सुनिश्चित गर्न निम्नअनुसारका रणनीतिहरू लिइनेछ ।**
- सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रबाट उपलब्ध गराइने सम्पूर्ण स्वास्थ्य सेवाहरूको नियमन गर्न कानूनी संस्थागत व्यवस्था गरी गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्राप्तिको सुनिश्चितता गरिनेछ ।
- गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गरेको यकिन हुने गरी राष्ट्रिय निर्देशिका र प्रोटोकलहरू लागू गर्न सक्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- सरकारी वा गैर सरकारी क्षेत्रबाट न.पा.को कुनै पनि भौगोलिक क्षेत्रमा दिइने स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरको निरन्तर अनुगमन एवं मूल्याङ्कन गरी सो को आधारमा पुरस्कार तथा दण्डको व्यवस्था गरिनेछ ।
- बिरामी वा स्वास्थ्य सेवा प्रयोगकर्ताको उजुरी र गुनासो सुन्ने तथा सो को कानूनी उपचार प्रदान गर्न आवश्यक संस्थागत संरचना तयार गरी लागू गरिनेछ । उपचारका क्रममा उपलब्ध भए सम्मका
- प्रविधिको सम्बन्धमा परामर्श गर्नु पर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- महामारीको रूपमा विकसित हुन सक्ने रोग देखा पर्दा तोकिएको निकायलाई तोकिएको समयमा अनिवार्यरूपले सूचित गर्नु पर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- चिकित्सकले औषधीको सिफारिश गर्दा जेनेरिक नाममा सबैले बुझ्ने गरी स्पष्ट रुपमा उल्लेख गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- **स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित बहुपक्षीय सरोकारवाला निकायहरूको सहकार्यलाई थप सुदृढ गर्दै राज्यको प्रत्येक नीतिमा स्वास्थ्यलाई मूलप्रवाहीकरण गर्न निम्न अनुसारका रणनीतिहरू लिइनेछ ।**

कोन्सिका अधिकृत
नगर प्रमुख

- स्वास्थ्यलाई विकासको मुख्य एजेण्डाको रूपमा स्वीकार गर्दै विद्यमान बहुपक्षीय सहकारीतालाई थप सुदृढ बनाइने छ। सम्बद्ध सबै नीतिहरूमा स्वास्थ्यसम्बन्धी मुद्दाहरूलाई समावेश गराइनेछ।
- स्वास्थ्य सेवा प्राप्तिमा सुरक्षित खानेपानी, सरसफाइ, ऊर्जा, खाद्य सुरक्षा, जलवायु, वातावरण, शिक्षा, आवास, सडक लगायत भौतिक विकास जस्ता अनेकौं पक्षहरूको प्रभाव हुने भएकाले बहुपक्षीय समन्वय हुने गरी कार्ययोजनाहरू तयार गरी लागू गरिनेछ।
- नेपालले सन् २०१५ सम्मका लागि निर्धारित स्वास्थ्य सम्बन्धी सहस्राब्दी विकास लक्ष्यमा प्राप्त गरेको प्रगतिलाई दिगो बनाउँदै त्यसपछि निर्धारित हुने लक्ष्यलाई प्रभावकारी ढङ्गले सम्बोधन गरिनेछ।
- जलवायु परिवर्तनबाट पर्ने स्वास्थ्य सम्बन्धी नकारात्मक असरको सम्बोधनका लागि समष्टिगत व्यवस्थापन गर्न राष्ट्रिय संजाल तथा संयन्त्र एवं अवसरको समुचित प्रयोग गर्दै बहुपक्षीय कार्ययोजना बनाई सरोकारवाला सम्पूर्ण निकायसँग सहकार्य गरिनेछ।
- **स्वास्थ्य संरक्षण तथा प्रवर्द्धनका लागि वातावरण प्रदूषणको प्रभावकारी नियन्त्रण गर्दै स्वच्छ वातावरणमा बाँच्न पाउने नागरिक अधिकारलाई सुनिश्चित गर्न निम्न अनुसारका रणनीतिहरू लिइनेछ।**
- न.पा.भर नै स्वास्थ्य सेवाजन्य फोहरमैलाको वैज्ञानिक ढङ्गले व्यवस्थापन गर्न प्रभावकारी व्यवस्था लिइनेछ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा प्रयोग हुने विकिरणहरूको व्यवस्थापन राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरुप गर्न कानून तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।
- **गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्न आवश्यक नीतिगत, संस्थागत र व्यवस्थापकीय माध्यमद्वारा स्वास्थ्य क्षेत्रमा सुशासन कायम गर्न निम्न अनुसारको रणनीतिहरू लिइनेछ।**
- स्वास्थ्य सेवा सञ्चालनलाई बढी प्रभावकारी साथै विश्वसनीय बनाउन प्रयोगमा रहेका नियम कानूनको पुनरावलोकन गरी आवश्यकता अनुसार परिमार्जन गरिनेछ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा हुने वैदेशिक सहयोगको प्रभावकारी परिचालनका लागि सबै सहयोगी निकायहरूला एकीकृत गरी परिणाममुखी उपयोग र व्यवस्थापन गर्ने पद्दती अवलम्बन गरिनेछ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रअन्तर्गत निर्माण गरिने सबै भौतिक संरचनाहरू अपाङ्गमैत्री, बालमैत्री तथा भूकम्प प्रतिरोधी बनाउँदै लगिनेछ।
- भौगोलिक अवस्थिति र जनसंख्याको आधारमा प्रचलित भवन संहिता तथा मापदण्ड (BuildingStandard) अनुसार स्वास्थ्य संस्थाहरु निर्माण गरिनेछ।
- स्वास्थ्य व्यवस्थापनका लागि आधुनिक सूचना प्रविधिको अधिकतम प्रयोग गरिनेछ।
- प्राकृतिक विपद् वा अन्य कारणबाट आइपर्ने आकस्मिक स्वास्थ्य समस्याहरूको तत्काल सम्बोधन गर्ने गरी बहुपक्षीय कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ।
- विभिन्न तहका विकास समिति र स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति गठन गर्दा सामाजिक प्रतिष्ठा र सम्मान भएका तथा स्वास्थ्य सेवालाई परोपकारको रूपमा लिने व्यक्तित्वहरू,पेशाविदहरू र स्थानीय समुदायको सहभागिता गराइनेछ। स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर, सहज पहुँच र निरन्तरताको लागि सेवा व्यवस्थापनमा समुदायको सहभागितालाई प्रोत्साहन गरिनेछ।
- स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी, जवाफदेही एवं जनउत्तरदायी बनाउन स्वास्थ्य सुशासन कार्ययोजना बनाई लागू गरिनेछ।
- **स्वास्थ्य क्षेत्रको व्यवस्थित तथा गुणस्तरीय विकासकालागि सार्वजनिक तथा निजी क्षेत्रको सहकार्यलाई प्रवर्द्धन गर्न निम्न रणनीतिहरू लिइनेछ।**
- सार्वजनिक तथा निजी क्षेत्रको सहभागिताको अवधारणालाई थप प्रोत्साहित गर्न सार्वजनिक तथा निजी सहभागितालाई एक आपसमा परिपूरक हुने गरी विकसित गरिनेछ।
- गैरसरकारी क्षेत्रका स्वास्थ्य संस्थालाई स्पष्ट मापदण्ड बनाएर अनुदान दिइनेछ।

कान्तिका रेगुचाल
नगर प्रमुख

- **गुणस्तरीय एवं सर्वसुलभ स्वास्थ्य सेवाको सुनिश्चितता गर्न उपचारको खर्चमा नागरिकको वित्तीय सुरक्षा गर्न स्वास्थ्य क्षेत्रमा लगानी बढाउँदै लैजाने र निजी एवं गैर सरकारी क्षेत्रबाट प्राप्त वित्तीय स्रोतहरूको प्रभावकारी उपयोग एवं व्यवस्थापन गर्न निम्न अनुसारका रणनीतिहरू लिइनेछ ।**
- ११.१ स्वास्थ्य क्षेत्रमा खर्च गरिने रकम, खर्च नभई लगानी भएको तथ्यलाई आत्मसात् गर्दै स्वास्थ्य क्षेत्रमा प्रतिव्यक्ति लगानी निर्धारण गरी जनसंख्याको आधारमा बजेट छुट्याउने व्यवस्था गरिनेछ । प्रति व्यक्ति लगानीलाई क्रमशः वृद्धि गर्दै लगिनेछ ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा विनियोजित रकम वितरण गर्दा मापदण्ड बनाई न्याय सङ्गतरूपमा वितरण गरिनेछ ।
- वित्तीय व्यवस्थापनलाई दिगो बनाई सर्वसुलभ स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको सुनिश्चितताका लागि कानून तथा कार्यान्वयन निर्देशिका बनाई नगरव्यापी बिमा योजना लागू गरिनेछ । असमर्थ तथा आर्थिक रूपले विपन्नलाई छुट दिने व्यवस्था गरिनेछ ।
- खोप कार्यक्रम निर्बाधरूपले सञ्चालन गर्न वित्तीय अभाव हुन नदिने उद्देश्यले स्थापित 'खोप कोष' लाई कानूनद्वारा व्यवस्थित गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रको वित्तीय व्यवस्थाका लागि नयाँ उपायहरूको खोजी गर्ने, गराउने कार्यलाई प्रोत्साहन दिइनेछ । स्वास्थ्य क्षेत्रका अन्य कोषलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- स्थानीय तहका कार्यक्रम र रकम स्वास्थ्य सेवा र संरचनाहरूका लागि प्रयोग हुने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- सुर्तीजन्य पदार्थ तथा स्वास्थ्यलाई हानि गर्ने अन्य पदार्थहरूको उत्पादन तथा बिक्री वितरणमा उच्च करद्वारा निरुत्साहित गरिनेछ । यसरी प्राप्त स्रोतलाई स्वास्थ्य सेवामा खर्च गरिनेछ ।

विविध

सेवाग्राही जनतालाई उचित गुणस्तरको, यथेष्ट, उपयुक्त र यथासमय स्वास्थ्य सेवा छिटो छरितो उपलब्ध होस् भन्ने ध्येयले निजी, व्यापारिक समुदाय, सहकारी, सामुदायिक तथा विकासका साझेदार संस्थाहरू र नाफा नकमाउने सेवा प्रदायकहरूसँग साझेदारी र सहकार्यलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।

ख) शिक्षा (Education)

- स्रोत व्यक्तिको पहिलो घुम्ती बैठकबाट पारित गुणस्तरीय शिक्षाका लागि कार्यान्वयन वर्ष २०७०, अभ्यासलाई सफल पार्न पेशागत सहयोग सञ्जाल तयार गरी संयुक्त विद्यालय अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यको थालनी गरिने नितिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- योग्य र वरिष्ठ शिक्षकलाई नेतृत्व सुम्पिएर विद्यालय प्रशासन तथा व्यवस्थापनलाई चुस्त दुरुस्त बनाउन प्र.अ. मिलान कार्य यथा सक्य सम्पन्न गर्न पहल गरिनेछ ।
- स्वीकृति नलिई सञ्चालन गरिएको सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयहरुलाई निरुत्साहित र नियन्त्रण गर्दै कानूनी दायरामा ल्याइनेछ र सञ्चालनमा ल्याइएका विद्यालयलाई जनसंख्या तथा विद्यालय नक्साँकनका आधारमा स्तरवृद्धि गर्दै लगिनेछ ।
- शिक्षा ऐन तथा नियमावलीका आधारमा विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ, वडा शिक्षा समितिको गठन गरी शैक्षिक विकासका कार्यक्रमहरुको संयुक्त कार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थासँगको सहकार्य र समन्वयमा विद्यालय बाहिर रहेका विद्यालय उमेरका बालबालिकाहरुको पहिचान गरिनेछ र उनीहरुलाई औपचारिक शिक्षाको मूल प्रवाहमा समेट्न विभिन्न खालका सिर्जनात्मक र रचनात्मक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- यस क्षेत्रमा रहेका सामुदायिक विद्यालयहरु मध्ये कुनै एउटा विद्यालयलाई सूचना प्रविधिमैत्री तथा अंग्रेजि माध्यमको शिक्षा कार्यक्रम लागु गरी नमुना विद्यालयको रुपमा विकास गरिनेछ ।

युवा

- युवाहरुको विकासलाई प्रभावकारी तुल्याउन युवा प्रोफाइल तयार गर्नको लागि यस क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरुसंग समन्वय र सहकार्य गरि युवा परिचालन गरिने छ ।
- शिक्षित बेरोजगार, अर्ध बेरोजगार युवाहरुलाई समयानुकूल उद्यमशीलता र व्यवसायीकरण तर्फ जोड दिई युवा पलाईन हुने विद्यमान अवस्थालाई न्यूनिकरण गर्न विभिन्न कार्यक्रमहरुमा संलग्नता र सहभागी हुन प्रेरित गरिनेछ ।

कान्तिका सेजुवाल
नगर प्रमुख

- राष्ट्रिय युवा नीति २०७२ को भावना अनुसार युवा वर्गको विकासको लागि विशेष जोड दिइनेछ ।
- "युवा विकासका सम्वाहक हुन्" भन्ने मान्यतालाई आधार मानी समग्रमा युवा क्षेत्रको विकासको सरकारी तथा गैससहरुको समन्वय तथा सहकार्यमा नेतृत्व विकास, सीपमूलक तथा रोजगारी मूलक, संचार सम्बन्धि तालीमहरु संचालनको लागि आवस्यक नीति लिनेछ छ ।

सामाजिक परिचालन तर्फ :

- सामाजिक परिचालनको माध्यमबाट सचेतना अभिवृद्धि गर्ने योजना तर्जुमा पकियामा लागत सहभागिता बढाउने, योजनामा अर्थपुर्ण जनसहभागिता बढाउने नतिजामा आधारित विकास प्रकिया अवलम्वन्मा पहल गर्ने, सामाजिक सम्वादका माध्यमबाट सामाजिक, मनोवैज्ञानिक र सकारात्मक सोच तर्फ उन्मुख समाज निर्माण गर्ने विधि र प्रकियालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- फरक क्षमताका व्यक्तिहरुको हकमा विशेष सशक्तिकरण एंव आय आर्जन मुलक कार्यक्रममा जोड दिइनेछ ।
- घरेलु हिंसा, योनजन्य हिंसा लगायत अन्य हिंसाजन्य क्रियाकलापलाई निर्मुल गर्न सामाजिक शसक्तिकरणमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- लैंगिक उत्तरदायी बजेट कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ । महिलालाई प्रत्यक्ष फाईदा पुग्ने भौतिक एंव सामाजिक पूर्वाधार निर्माण गर्न विशेष प्राथमिकता दिइनेछ । मैत्री संरचनाहरु निर्माण गरिनेछ ।

पुर्ण सरसफाई

- खुला दिशामुक्त क्षेत्र घोषणा भइसकेको यस नगर क्षेत्रलाई सफा बनाउन पूर्ण सरसफाईका कार्यक्रमहरु संचालनमा ल्याइनेछ ।
- सार्वजनिक शौचालयहरुलाई व्यवस्थित गर्नका लागि निजि क्षेत्रसंग साझेदारीमा व्यवस्थापन करारको प्रकृया थालनि गरिनेछ ।
- पुर्ण सरसफाई सम्वन्धी रणनितिक योजना (post strategic plan) निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- सार्वजनिक स्थानमा रहेका नदी खोलाहरुमा सौचालयको ढल निकास कार्यलाई तत्काल बन्द गरि सजायको व्यवस्था गरिनेछ ।

दण्ड र पुरस्कार

- नगरका योजना कार्यक्रमहरु समयमै सम्पन्न गर्ने तथा उत्कृष्ट कार्य गर्ने निर्माण व्यवसायी, उपभोक्ता समितिहरुलाई पुरुष्कृत गरिनेछ भने समयमै कार्य सम्पन्न नगर्नेलाई दण्डीत गर्ने नीति लिइनेछ ।
- उत्कृष्ट कार्य गर्ने कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुलाई सम्मान गर्ने तथा कार्यसंपादनमा हेलचेक्याई गर्ने उपर कारवाही गर्ने नीति अख्तियार गरिनेछ ।
- नगरक्षेत्र भित्र राम्रो काम गर्ने संघ संस्थाहरुलाई कार्य सम्पादन मुल्याकनको आधारमा पुरस्कृत गर्ने नीति अवलम्वन गरिनेछ ।

संगठन संरचना तथा जनशक्ति व्यवस्थापन:

- उपलब्ध जनशक्तिको क्षमता विकास कार्यलाई प्राथमिकताका दिइनेछ । व्यक्तिको योग्यता र क्षमताको आधारमा जिम्मेवारी दिइनेछ ।
- आफ्नो काम प्रति स्वयंम उत्तरदायी हुने व्यवस्था अवलम्वन गरिनेछ ।
- कर्मचारीको कार्य सम्पादन मुल्यांकनको आधारमा पुरस्कार र दण्ड दिने व्यवस्था अवलम्वन गरिनेछ ।
- कर्मचारीले प्राप्त गर्न सेवा सुविधालाई समान र न्यायोचित ढंगले वितरण गरिनेछ ।
- वृत्ति विकास योजना लागु गरी सो सम्वन्धी आवश्यक ज्ञान र सीप अभिवृद्धि गर्ने खालको कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- नगरक्षेत्र भित्रका जनशक्तिलाई रोजगार उन्मुख बनाउन एंव दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्नका लागि सम्वन्धीत संस्थाको समन्वयमा विशेष कार्यक्रमहरु ल्याईनेछ ।
- स्वरोजगार मुलक कार्यक्रमहरु मार्फत जनशक्तिलाई व्यवस्थित गर्नका लागी सम्वन्धित निकायहरु र सरोकारवालासंग समन्वय गरिनेछ ।

प्रान्तिका सेजुवाल
नगर प्रमुख

- यस नगरपालिकामा कार्यरत स्थायी, अस्थायी, करार कर्मचारीहरुको वृत्ति विकासलाई फराकिलो बनाउन हाल व्यवस्था नभएको पदपूर्ति समितिको गठन गर्न आवस्यक प्रकृयाको थालनि गरिनुका साथै लामो समय बढुवाको अवसर नपाएका कर्मचारिहरुको बढुवा प्रकृयाको थालनि गर्न आवस्यक पहल गरिनेछ ।
- स्थानीय तहका कर्मचारीहरुको सेवा निवृत्त तथा औषधि उपचार लगायतका सुविधाकालागी कर्मचारी कल्याण कोषको व्यवस्था गरि आवस्यक रकम विनियोजन गरिनेछ ।

लक्षित वर्ग समुदाय विकास:

- लैंगिक समानता लागि लैंगिक दृष्टिले पछाडि परेका महिला लक्षित विशेष कार्यक्रम ल्याईनेछ । विद्यालयका शौचालयहरु छात्रा र छात्रलाई अलग अलग गर्ने व्यवस्था मिलाउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- महिला लगायत विविध लक्षित वर्गको पहुच अभिवृद्धि गर्न र सरकारी सेवामा प्रहुच पुऱ्याउन लोक सेवा तयारी कक्षा संचालन गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- मनोवैज्ञानिक रुपमा परामर्श गर्नकालागि मनोपरामर्श सम्वन्धी कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- समाजमा उपेक्षित एव उत्पीडित रुपमा रहेको दलित समुदायको विकासमा उहाहरुको क्षमता विकास गर्ने खालको कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- दलित र गैरदलित एंव दलित दलित बिचमा रहेको ससमानता र छुवाछुतको भावनालाई न्यूनिकरण गर्न सम्वन्धित सरोकारवालाको समन्वयमा विशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- नगर भित्रका वृद्धहरुको बाच्न पाउने अधिकारको सुनिश्चिता प्रदान गर्ने र सामाजिक न्यायको सिद्धान्तलाई आत्मसात गरि अशक्त, वृद्धकालागि विशेष प्रकृतिको स्वास्थ्य उपचार घरदैलोमा प्रदान गरिनेछ ।
- जेष्ठ नागरिकहरुलाई सम्मान गर्ने किसिमका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

कार्यपालिका सेतुचाल
नगर प्रमुख